Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

הײנט 8 זייטען!

נייער פאלקסבלאט

אומפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - צייטונג

Nr. 212 (904 | Łódź, Wtorek, 14 Września 1926 | פינפטער יאהרגאנג | לאָדז, דינסטאג ו תשרי תרפ״ז. | Nr. 212 (904

24·71 .אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאָדז, פעטריקאווער 21, טעל || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 24 71

דעפּ. ראזמארינ׳ס ענטפער
דעם געוועזענעם פּרעמיער וול. גראבּסקי.

אין צוזאמענהאנג מיט׳ן אפענעם בריף פונ׳ם געוועזענעם פּרעמיער וולאד. גראַבסקי, (ז. אין נעכטיגען נ. פאָלקסבלאט) האבען מיר בעקומען אַנ׳ אָפענעם בריף פון דעפּוטאַט ראָזמאַרין, אין וועלכער ער שרייבט צוו. אַנד. פאָלגענדעס:

אויפ׳ן סמך פונ׳ם § 18 פונ׳ם מאָנאָפּאָל-געזעץ איז די רעגירונג געווען מחויב אויסצוקויפען אַלע זאפאלקעס-פאַבריקען, די רעגירונג האָט אָבער די דאָזיגע פליכט נישט אויסגעפיהרט אין 7 קלענערע פאַבריקען, מייסטענס יודישע, נישט אויסגעקויפט, רואינירענדיג אויף אַזאַ אופן די פערמאַכטע פאַבריקען און דערפיהרענדיג צו א חורבן אין באַנקראָט די דאָזיגע פירמעס.

אַזוי ווי די דאָזיגע פירמעס האָבען זיך געווענדעט צום יודישען קאָלאָ, האָב איך אַלס וויצע-פּרעזעס פון קאָלאָ געהאַלטען פאַר מיין חוב אין דער דאָזיגער פראַגע צו אינטערווענירען און דורכצופיהרען אַן׳ענטשפּרעכענדען בעשלוס אין דער סיים-קאָמיסיע און אויף דעם פּלענום פון סיים. די דאָזיגע פראַגע איז נאַטירליך, ביז הײנט נאָך נישט ערלעדיגט געוואָרען.

וואָס שייך דעם ענין גופא פונ׳ם זאפאלקעס-מאָנאָפּאָל קען איך דערווייל קיין וואָרט נישט נעהמען, כל-זמן די קאָמיסיע האָט נישט פערענדיגט איהר אַרבייט. הגם ס׳איז קלאָר, אַז די קאָמיסיע וועט צושטעלען אַ גאַנץ פּיקאַנטען מאַטעריאַל וועגען די האַנדלונגען פון געוועזענעם פּרעמיער ביים שליסען דעם אָפּמאַך מיט דער שוועדישער געזעלשאַפט.

דער אופן, מיט וועלכען דער געוועזענער פּרעמיער וויל ראַטעווען זיין פאַזיציע געהערט נישט צו די גאַנץ בכבוד׳ע און וועט נישט אָבשטעלען די קאָמיסיע צו פיהרען איהר ווייטערדיגער אַרבייט.

*

ווי מיר דערוויסען זיך, האָט זיך מיט אַ קורצער צייט צוריק פאַר׳ן פערעפענטליכען זיין בריף וולאַד. גראַבסקי דורך זיינעם אַ מקורב געווענדעט צום דעפּוטאַט ראָזמאַרין מיט אַ פאָרשלאַג, אַז ער זאָל אַרויסטרעטען פון דער סיים-קאָמיסיע. ווען דעפּוטאַט ראָזמאַרין האָט דעם פאָרשלאַג נישט אָנגענומען האָט איהם וול. גראַבסקי „קאָמפּראָמעטירט".

נאכ׳ן אטענטאט אויף מוסאליני׳ן.

פּ אַ ר י ז. 13 (פּאַט) די רוימישע צייטונגען טיילען מיט, אַז דער דירעקטאָריאַט פון די פאַשיסטען האָט זיך געווענדעט צו מוסאָליני׳ן, אַז ער זאָל צוריק איינפיהרען טויט-שטראָפען.

סעמערער פערלאזט שוין פוילען.

ו אַ ר ש אַ, 13 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) דעם 15. ה. ח. פערלאָזט שוין קעמערער פוילען. די פויליש-אַמעריקאַנישע קאַמער אָרדענט איין צוליב זיין אָפּפאָהר אַ געזעגענונגס-באַנקעט. פאַר זיין אָפּפאָהר האָט פּראָפ. קעמערער הײנט בעזוכט דעם געוועזענעם פּרעמיער וולאַד. גראַבסקי.

אין גריכענלאנד איז נאך נישט רוהיג
מלוכה-פּרעזידענט פערלאָזט אַטען.

פּ אַ ר י ז, 13. (אַטע) פון אַטען ווערט מיטגעטיילט, אַז אין דער גריכישער אַרמעע הערשט אימרוה. די פּאַרלאַמענטס-געביידע ווערט אָפּגעהיט דורך פּיקעטען- און קוילענוואַרפער-אָפּטיילונגען. אין די מאַקעדאָנישע אָפּטיילונגען איז קענטיג אַ שאַרפע שטימונג געגען דער רעגירונג פון קאָנדיליס. דער מלוכה-פּרעזידענט אַדמיראַל קאָנדיליאָטיס האָט זיך אָפּגעזאָגט אונטערשרייבען דעם מאַניפעסט פון גענעראַל קאָנדיליס, אין וועלכען ער פערטיידיגט זיך געגען די רעפּרעסיעס בנוגע דער רעפּובליקאַנער גוואַרדיע.

קאָנדיליאָטיס איז אַרויסגעפאָהרען פון אַטען.

אַ ט ע ן, 13 (פּאַט) די צייטונגען טיילען מיט, אַז ס׳איז געפּלאַנט געוואָרען צו ערמאָרדען דעם אַרעסטירטען געוועזענעם דיקטאַטאָר פּאַנגאַלאָס. צום קאָמענדאַנט פון דער טורמע, וואו ס׳געפינט זיך פּאַנגאַלאָס האָבען זיך געווענדעט 4 פּערזאָן אין אָפיצירישע מונדירען און ערקלערט, אַז זיי האָבען אַן אָרדער אַנצונעהמען מיטלען אויף צו שטערען דעם געפּלאַנטען אַנטלויפען פון פּאַנגאַלאָס.

צוליב דעם, וואָס די מאַכט האָט בעצייטענס דערהאַלטען די ידיעה וועגען דעם פּלאַן צו ערמאָרדען פּאַנגאַלאָסען, זענען די 4 פּערזאָן דערווייטערט געוואָרען פונ׳ם אינזעל.

די ליטונג פון לעהר-אנשטאלט

„דרכי נעם"

50 קילינסקי 50

מאַכט בעקאַנט, אַז די למודים הן פון למודי קודש, הן פון למודי חול, הויבען זיך אָן נאָרמאַל יום ד׳ זאת הברכה (דעם 15. ווערשעסען), פּינקטליך 8 אַ זייגער פריה.

917 דאָס ערשיינען פון אַלע שילער איז אומבעדינגט נויטיג

קומט און איבערציינט אייך!

אַלער אַרט ביטעס, פּאַראַניעס, רעקורסען, אַפּעלאַציעס און אַלע גערילכטס-, פינאַנס-, אַדמיניסטראַטיווע און קאָמונאַלע אינסטיטוציעס ווערען אָנגעבעטען, אָמבּילינסטען און אַמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביוראָ

„פּאלאניא" אליא 1 מאי 7.

ווינכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען ערטיילט עצות און אָנווייזונגען אין אַלע שטייער-אַנגעלעגענהייטען דורך ה׳ לעאָן שחייצער איבערזעצונגען: האַנדעלס און פּריוואַט קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטען. פּראָטעסטירטע וועקסלען ווערען אָנגענומען אויפצומאָנען מיט אייגענע קאָסטען. מיטגלידער פון פּראָפעסיאָנעלע פעראייגען צאָהלען 25% ביליגער.

מביעים אנחנו את רגשי השתתפותינו החמה בצערו הגדול של חברינו הנכבד כמר
ר׳ אברהם שטיינהארן נ״י
במות עליו אביו הנכבד ר׳

נתן דוד ז״ל

בעבודתו לטובת החברה חסד של אמת ימצא נחומים ומברכים אותו בגמר חתימה טובה.

925 ועד החברה חסד של אמת בלודז.

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO ELEKTRYCZNE

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia pp. odbiorców prądu, że, stosownie do §§ 75, 80, 81, 82 i 96 uprawnienia rządowego Nr. 12, ceny prądu, obowiązujące pp. odbiorców za miesiąc **sierpień** 1926 roku, obliczone w walucie obiegowej na dzień 7 września r. b., wynoszą za jedną kilowatogodzinę:

dla światła 91,34 gr.

dla siły 33,83 „

z opustami, przewidzianymi w uprawnieniu rządowem.

W Zależności od terminów zapłaty oraz na zasadzie poszczególnych umów udzielane będą opusty dodatkowe. 907

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO ELEKTRYCZNE

SPÓŁKA AKCYJNA,

zawiadamia pp. odbiorców energji elektrycznej dla **napędu pomp**, że od **dnia 15-go września 1926 r.** energja elektryczna, zużyta w godzinach

od 15-ej do 19-ej,

obliczana będzie podług każdorazowo ważnej taryfy maksymalnej dla siły.

Za korzystanie z energji elektrycznej dla napędu pomp w godzinach

od 19-ej do 15-ej

stosowane będą opusty do 35% od taryfy maksymalnej dla siły, przy warunku natychmiastowego regulowania rachunku przedstawionego przez inkasenta.

Łódź, dnia 13 września 1926 r. 907

פאַר'ן איינפיהרען נייע שטייערען אין פוילען.

וואַרשאַ, 13. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). ווי מיר דער-וויסען זיך האָט די רעגירונג בדעה צו שטעלען אַ פּראָיעקט צו העכערען די דירעקטע שטייערען אויף 15-20 פּראָצענט. די איינקונפט פון דער דאָזיגער שטייער-העכערונג זאָל פערוועגדעט ווערען אויף הוספות פאַר די מלוכה-בעאַמטע.

דייטשע סאָציאַל-דעמאָקראַטען פאַר אַ פעראייני-גונג פון עסטרייך מיט דייטשלאַנד.

דיסעלדאָרף, 13. (פּאַט) דער עסטרייכיש-דייטשער פאָלקסבונד וואָס פיהרט די פּראָפּאַגאַנדע פאַר דער פעראייניגונג פון עסטרייך צו דייטשלאַנד האָט דאָ איינגעאָרדנעט אַ גרויסען מיטינג אונטערן פאָרזיץ פון רייכסטאָג-פאָר-זיצער לעבע (ס. ד.).

די פאָרשטעהער פון די קריסטליכע סאָציאַליסטען האָבען זיך אַרויסגעזאָגט פאַר דער פעראייניגונג. אין נאָמען פון די ס. ד. איז אַרויסגעטרעטען ד"ר רענער. נאָך אַ דיסקוסיע איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע אין גייסט פון די געהאַלטענע רעדעס.

טערקיי וויל אַריין אין דער פעלקער-ליגע
אויב מ'וועט איהר פערזיכערען אַן אָרט אין ראַט.

פּאַריז, 13 (א. ט. ע.) „טשיקאַגאָ טריבון" טיילט מיט פון גענף, אַז סענאַטאָר דע זשובענעל פיהרט אונטערהאַנדלונגען מיט טערקיי. טערקיי זאָל באַלד אָנגענומען ווערען אין דער פעלקער-ליגע און איהר זאָל געזיכערט ווערען אַ נישט שטענדיגער אָרט אין ראַט פון דער פעלקער-ליגע.

דער פּלעביסציט אין שפּאַניען
פאַלט אויס לטובת פּרימאָ-דע-ריווערא.

פּאַריז, 13 (פּאַט). פון מאַדריד טיילט מען מיט, אַז דער פּלעביסציט וועגען דער בעציהונג פון דער בעפעל-קערונג צו דער רעגירונג איז אַ דורך אין גאַנצען לאַנד רוהיג. די ערשטע ידיעות וועגען די רעזולטאַטען פון פּלע-ביסציט זענען גינסטיג פאַר פרימאַ-דע-ריווערא.

פּאַריז, 13 (א.ט.ע.) אין ערשטען טאָג פון פּלעביסציט אין מאַדריד זענען אָבגעגעבען-געוואָרען 22.000 שטימען. ס'בעמערקט זיך אַ בעזונדער גרויסער אַנטייל פון דער דאָרפישער בעפעלקערונג. אין באַרצעלאָנאַ (הויפּט שטאָדט פון קאַטאַלאָניען) זענען אַרעסטירט געוואָרען אַ גרופּע קאַטאַלאַנישע אויטאָנאָמיסטען, וואָס האָבען געוואָלט שטערען דעם פּלעביסציט. די דאָרפישע בעפעלקערונג, וואָס איז צופרידען מיט'ן פאַרענדיגען דעם קריג אין מאַראָקאָ, שטימט פאַר פרימאָ-דע-ריוועראָ.

דער יודישער אַרטיסטען-צוזאַמענפאָהר אין וואַרשאַ

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש).

די 2-טע זיצונג.

אויף דער 2-טער זיצונג האָט פּאַסירט כמעט אַ זעלטענער פאַקט. אין סדר-היום איז געשטאַנען דער ערשטער פּונקט: „קריטיק וועגען דער טעטיגקייט פון דער פערוואַלטונג". קיינער אָבער פון די דעלעגאַטען האָט זיך נישט גע-וואָלט מעלדען צום וואָרט. דאַגעגען אָבער האָבען די מיטגלידער פון דער פערוואַלטונג געפאָדערט, מען זאָל קרי-טיקירען זייער טעטיגקייט און נישט סתם אָננעהמען אַ צוטרוי-רעזאָלוציע. די דע-לעגאַטען האָבען אָבער ווייטער געשווי-גען... ענדליך נעהמט דאָס וואָרט דער פאָרזיצער, וועלכער קריטיקירט שאַרף... די מיטגלידער פון פעראיין וואָס האַל-טען זיך נישט ביים סטאַטוט פונ'ם פער-איין און הינטער די פּלייצעס פון דער פערוואַלטונג האָבען זיי אָבגעשלאָסען קאָנטראַקטען.

נאָכמיטאָג זענען אָנגעקומען נאָך בע-גריסונגען: פון אַרבייטס-מיניסטעריום. פון אַ. מאָרעווסקי (ריגאַ) א. אַנד..

דעלעגאַטען פון דער פּראָווינץ האָבען אָבגעגעבען בעריכטען וועגען דער טעטיגקייט פון די שטענדיגע און וואַנ-דערטרופּעס. די אַרטיסטען פון וואַרשאַ האָבען מיט אַ גרויסען אינטערעס אויס-געהערט די דאָזיגע בעריכטען, ווייל אין אַ גאַנצער רייהע פּראָווינציאַנעלע שטעדט געפינען זיך די יודישע אַרטיס-טען אין אַ זעהר גוטער מאַטעריעלער לאַגע. למשל אין ראַדאָם האָבען די אָרטיגע אַרטיסטען פיל מאָל פעררדינט פון 200 ביז 400 זלאָטיס אַ וואָך.

אין אַ בעזונדער גינסטיגער לאַגע געפינט זיך דאָס יודישע טעאַטער אין ווילנאָ.

דער ווילנער מאַגיסטראַט איז דער איינציגער אין פוילען, וואָס שטיצט-אונ-טער מיט סובסידיעס דאָס יודישע טע-אַטער. קודם כל איז דאָס ווילנער יודי-שע טעאַטער בעפרייט פונ'ם שטאָדטי-שען שטייער און, חוץ דעם, ווערט אַרויסגעגעבען אַ סובסידיע פון 13 טוי-זענד זל. אַ יאָהר.

דער מאַגיסטראַט האָט זיך בעוואָרענט, אַז די דאָזיגע סובסידיע זאָל נישט אַריינפאַלען אין די הענד פון די טע-אַטער דירעקטאָרען און דריבער ווע-רען די סובסידיעס נישט אויסגעצאָהלט אין מזומן געלד, נאָר מיט עלעקטישער בעלייכטונג, דעקאָראַציעס, פאַרבען, אויסהאַלטען פון די דעקאָראַציע-מאָלער א. אַז. וו.

אין דער ווייטערדיגער דיסקוסיע ווע-גען די ווילנער סובסידיעס האָבען זיך אָבער די ווילנער אַרטיסטען בעקלאָגט, אַז די טעאַטער-אונטערנעהמער געפינען אָבער דאָך וועגען, ווי אַזוי אַריינצוכאַפּען די סובסידיעס פאַר זיך.

צום סוף פון דער 2-טער זיצונג איז אָנגענומען געוואָרען פאָלגענדע רעזאָ-לוציע:

דער 8-טער צוזאַמענפאָהר דריקט אויס דעם פולען צוטרוי דער אַלטער פערוואַלטונג און דאַנקט די חברים, וואָס האָבען די גאַנצע צייט געאַרבייט בעזונדער דעם פאָרזיצער ד"ר וויכערט. דערביי ווערט אויסגעדריקט אַ פּראָטעסט וועגען די מיטגלידער פון דער פערוואַל-טונג, וועלכע זענען אָהן קיין שום סבה אַרויסגעטרעטען פון דער פערוואַל-טונג און געוואָרפען די אַרבייט.

אַ גמר חתימה טובה

און אַ געזונד און גליקליך יאָהר ווינשען מיר אונזערע ליבע עלטערן, שוויגער-עלטערן, ברידער, שוועסטער, שוואָגערס, שוועגערינס מיט די קינדער, קרובים, פריינד און בעקאַנטע, וואָס געפינען זיך אין לאַנד און אויס-לאַנד, אויך די ג' קונדשאַפט און די ג' רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט", אויך די פערוואַלטונג און ראַט פון קאַסע. פון ציטונגס-פערקויפער. אויך אַלע מיטגלידער פון פעראיין.

913 יהושע ווענגראָוו אַ פרוי.

אַ כתיבה וחתימה טובה

ווינש איך מיין ליבען פאָטער און געשוויסטער, ווי אויך מיינע ליבע שוויגער-עלטערן, און די גאַנצע משפחה, און מיינע ג' קונדען, וואָס קויפען ביי מיר ווינש איך אַ גליקליך און צופרידען יאָהר.

ציטונגס פערשפּרייטער

919 אברהם בלכמאַן, זגער שער 51

אתרוגים

מיבחרים וגם לולבים והדסים

אויף הורט און ענצעל צו בעקומען ביי

שמואל הירש ריטס

וואָסכאָדניאַ 6, פראָנט 2-טען שטאָק. 276

אתרוגים

מבחרים וגם לולבים והדסים

פון דער ערשטער קוועלע במקח השוה על הורט

ועעצעל איז שוין צו בעקומען ביי

יעקב אהרן יאַנאָווסקי

נאָוואָמיעסקאַ 9 (געוועלב ביים טויער)

וואָסכאָדניאַ 6 (פראָנט, שיך געוועלב ביים טויער)

אתרוגים

מובחרים וגם לולבים והדסים

במקח השוה על הורט ועעצעל

איז צו בעקומען ביי

עמנואל קאַפּעלוש

10 נייער-מאַרק 10

895

פראָפ.-פעראיין פון ציטונגס-פערשפּרייטער אין פוילען

8-ונג, לאָדזער ציטונגס-פערשפּרייטער!

היינט, דינסטאַג, דעם 14 ה. ח. פּונקט 7 אין אָווענד, קומט פאָר אין לאָקאַל פון קולטור אמט, נאָוואָמיעסקאַ 27 מיט דער בעטייליגונג פון פאָרשטעהער פון דער וואַרשאַווער צענטראַלע

אַלגעמיינע פערזאַמלונג

צוליב דער וויכטיגקייט פון דער פערזאַמלונג ווערען אַלע ציטונגס-פער-שפּרייטער אויפגעפאָדערט אומבעדינגט צו קומען פּינקטליך. קיינער טאָר נישט פעהלען

Dr. med. Braun

23 פּאָלודניאָוואַ 23

— — טעלעפאָן 40-26. — —

צורינהגעקערט.

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און וענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוואַכע.

בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (הויך-אַלפּען.)

נעהמט אָן פון 9-12 און פון 5-8 אָווענד.

אכטונג !!!

ביי מיר איז צו בעקומען

טאַשען-קאַלענדאַרען

אויפ'ן יאָהר תרפ"ז

הורט און דעטייל

שעהנע אויספיהרונג און ביליגע פּרייזען

דרוקערייי

י. גרינבערג, לאָדז

וואָסכאָדניאַ 45. — טעלעפאָן 31-90.

Kupujemy każdą ilość Worków

używanych cukrowych mącznych i t. p. oraz płaty jutowe.

Tow. Akc. „JUTA"
Poznań, ul. Fredry 1.

889

ווינטער נייהייט

פעלצוואַרען

אויף ראַטעס

מענער און דאַמען פעלצען אויך איינצעלנע פוטערלעך און גרויסען אויסוואַהל

— — צו בעקומען ביי — —

I. SZWARCMAN

41 NARUTOWICZA 41 866

ס'ווערט אויך אָנגענומען אַלע אַרט רעפּעראַטורען.

Dr. Z. Rakowski

אַ קוואַליפיצירטע

שפּולערין

ווערט געזוכט

פון זאָפאָרס ביי

שוואַרצפיטער,

קאַמיענאַ 14.

Dr. M. Lichtensztajnowa

קינדער-קראַנקהייטען.

צוריקגעקעהרט.

נעהמט אָן אין לעטשניצע „פּאַמאָץ" אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1 פון 12—2 און פון 3—5 נאָכמיטאָג. 786

אין דער היים **Andrzeja 28** פון 5—7

היילפּעדאַגאָגישע קורסען

פאַר שוואַכבעפעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער. שפּראַכשטערונגען

Dr. med. A. SZMIRGELD

נערווען-אַרצט.

CEGIELNIANA 6.

אײנשרייבען קאָן מען זיך יעדען טאָג פון 6 ביז 7 אָווענד.

177

Dr. med. S. NIEWIAŹSKI

הויט- און וענערישע קראַנקהייטען. מענער-שוואַכע

נעהמט אָן פון 5 ביז 8 נאָכמיטאָג

שענקעוויטשאַ 34.

Dr. med. J. POLAKOW

ספּעציאַליסט פאַר קינדער-קראַנקהייטען 168

KONSTANTYNOWSKA 37a Tel. 39 75

נעמט אָן פון 5—6.30 אָוו. אין דער היים און פון 2-3 אין לעטשניצע אויף גייערס מאַרק פּעטריקאָווער 294.

Dr. ALTERMAN-GURFEL

אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען.

Piramowicza 10.

נעהמט אָן פון 4-6 נאָכמיטאָג **Tel. 46-96.**

Dr. JAKÓB KON

אָרדינאַטאָר פון שטעטישען שפּיטאָל. אַקושער

צוריקגעקעהרט.

שענקעוויטש 18, טעלעפאָן 37-62.

אין די לעטשניצע אויף זאַכאָדניאַ 27 (רוג קאָנסטאַנטינער) פון 5 ביז 6 נאָכמ. 293

צאָהן-אַרצט

JAKÓB KARMAZYN

צוריקגעקעהרט

פּאָלודניאָוואַ 2.

דאַנטיסט און צאָהנטעכניק

י. ביטענסקי

5 קאָנסטאַנטינער 5

נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָווענד.

פּרייזען ביליגע! בעראָטונג אָהן בעצאָהלט

דער סוף פון דיקטאַטורען.

די לעהררייכע זייט פון דער לעצטער רעוואָלוציע אין גריכענלאַנד.

אין גריכענלאַנד איז פאָרגעקומען די פינפטע רעוואָלוציע זייט דעם סוף פון׳ם וועלט-קריג

ביי אזא אָפטקייט פון די גריכישע רעוואָלוציע׳ס וואָלטען זיי אייגענטליך נישט פערדינט א טיפערען אינטערעס פון׳ם ברייטען לעבעדיגען עולם. זיי וואָלטען העכסטענס געווען אַ גוטער ענין פאַר די קינאָ׳ס. די נאָר וואָס דורכגעלעבטע רעוואָלוציע קוקט אויס אויסערליך אַזוי, ווי זי וואָלט געווען אוּמישנע בעשטעלט פון אַ גרויסער פילם-געזעלשאַפט.

דער לעהררייכער מאָמענט אין דער דאָזיגער גריכישער איבערקעהרעניש בעשטעהט אָבער אין דעם, וואָס פאַר די לעצטע פינף יאָהר איז עס די ערשטע רעוואָלוציע אין אייראָפּאַ, וואָס קומט פאָר אונטער דער לאָזונג פון קאַמף געגען דיקטאַטור בכלל. נאָך דעם, ווי מען רעדט אונז איין פון אַלע זייטען, אַז דעמאָקראַטיע קאָן גאָר נישט אויספיהן, אַז בלויז פאַשיסטישע דיקטאַטור קאָן הויבען די לאַגע פון פאָלק, וואָס געפינט זיך אין אַן׳אומגינסטיגער לאַגע, קומט אַ פאָלק, וואָס האָט איבערגעלעבט דעם טעם פון דיקטאַטור און וואַרפט זי אַוועק פון זיך מיט פולען עקעל. און עס לאָזט זיך דערביי אויס, אַז קיינער אין לאַנד פערגיסט נישט קיין טיעהרען איבער׳ן גורל פון דיקטאַטאָר, וואָס איז נאָר וואָס געווען אַזוי „בעליבט און פאָפּולער“. נאָך מעהר: די אויסלענדישע בערזע, וואָס דאַרף, דוכט זיך, זיין לייב און לעבען פאַר יעדער מין דיקטאַטאָר, וואָס שמעקט נישט מיט סאָציאַליזם, רעאַגירט גאָר אויף דער נייעסטער גריכישער רעוואָלוציע מיט אַ בעדייטענדער דערהויבונג פון׳ם ווערט פון איהר וואַליוטע. איז דען דאָס נישט קיין גרונד, כדי ווידער איבערטראַכטען מיינונגען, וואָס האָבען זיך שוין אַזוי טיף איינגעוואָרצעלט אין דעם ברייטערען עולם.

ערשט מיט אַ פּאָר וואָכען צוריק האָט זיך איינער פון די פאַשיסטישע רעדאַקטאָרען אין רוים בעריהמט, אַז אַלע דריי האַלב-אינזלען, וואָס שניידען זיך אַריין אין די טיף פון׳ם מיטעל-ים ווערען פערוואַלטעט פון דיקטאַטאָרען: איטאַליען פון מוסאָליני, שפּאַניען פון פרימאָ דע-ריווערא, גריכענלאַנד פון פאַנגאַלאָס. און אַלע דריי לענדער האָט די דיקטאַטור אַריינגעבראַכט מעהר אָרדנונג, מעהר אַרבייט און מעהר צופרידענהייט, און אַלע דריי דיקטאַטאָרען זענען בעליבט און געשעצט ביי די ברייטע מאַסען.

איצט איז איינער פון די דאָזיגע דיקטאַטאָרען אָפּגעפאַלען און קיין האָהן קרעהט נישט נאָך איהם. עס לאָזט זיך אויס, אַז די אַלע, וואָס האָבען איהם אויסערליך „געליבט און געשעצט“ האָבען איהם גאָר געהאַסט אין די טיפענישען פון זייער נשמה. און בעסטען פאַל זענען זיי געווען צו איהם גלייכגילטיג. אויב אַזוי, טאָ וואו איז די גאַראַנטיע, אַז ווען אַ געלונגענע מיליטערישע פערשווערונג נעהמט אַריין אין די הענד דעם גאַרניזאָן פון מאַדריד און כאַפּט אַריין אין געפאַנגענשאַפט דעם שפּאַנישען דיקטאַטאָר, וועט גאַנץ שפּאַניען נישט יובלען לכבוד איהרע בעפרייער? און קאָן דען נישט געמאָלט זיין, אַז אַפילו דער „געטליכער“ מוסאָליני וואָלט אין אַזאַ פאַל פלוצים ענטדעקט, אַז אַלע זיינע טעלערלעקער האָבען אין זייער האַרצען איהם נאָר געהאַסט און פעראַכטעט.

אַז די דאָזיגע מיינונג האָט פאַר זיך אַ שטאַרקע וואַהרשיינליכקייט, קאָן מען זעהן פון דעם, וואָס פאַנגאַלאָס, אין פערגלייך מיט די אַנדערע פאַר דערמאָהנטע דיקטאַטאָרען, איז גאָרנישט געווען דער ערגסטער. במשך די קנאַפּע אַנדערהאַלבען יאָהר, וואָס זענען אַריבער זייט ער האָט אַרונטערגעוואָרפען די פריהעריגע פּאַרלאַמענטאַרישע רעגירונג פון קאָנדוריאָטיס, האָט ער אויף זיין שטייגער גאַנץ ענערגיש געאַרבייט פאַר׳ן וואוילזיין פון׳ם לאַנד. ער האָט זיכער אַ סך געהאָלפען גובר צו זיין דעם עקאָנאָמישען קריזיס, וואָס איז געשאַפען געוואָרען אין לאַנד נאָך דער נידערלאַגע, וואָס גריכענלאַנד האָט בעקומען פון די טערקען. ער האָט געהויבען דעם אויסערליכען פּאָליטישען פּרעסטיזש פון׳ם לאַנד. מיט איין וואָרט ער איז מיט גאָרנישט נישט געווען ערגער פון זיינע קאָלעגען אין רוים און מאַדריד און אויב מען האָט איהם געקאָנט אַראָפּוואַרפען מיט אַזאַ קנאַק קאָן דאָס זעלבע גרינג פּאַסירען אויך מיט זיי.

מען קען מיט דיקטאַטור דערשטיקען מיינונגען און שאַפען אַ פאַלשען איינדרוק וועגען דער געזעלשאַפטליכער שטימונג פון׳ם לאַנד. מען קען אפילו באמת דורך דעם געווינען אויבערפלעכליכע מאַסען. אין די טיפענישען פון דער נשמה בלייבט אָבער ביי פיל אַ געפיהל פון אונצופרידענהייט, און דער דאָזיגער געפיהל געפינט ביי דער ערשטער געלעגענהייט זיין שטורמישען אויסדרוק.

די דיקטאַטור בעקומט אַן׳ערנסטע קראַפט בלויז דעמאָלט, ווען צוזאַמען מיט דער נייער מאַכט ברענגט זי אויך מיט זיך נייע אידעען און איז אימשטאַנד אָנצוצינדען מיט זיי די פאַנטאַזיע פון די מאַסען. נאָך שטאַרקער ווערט זי, ווען זי איז אימשטאַנד גובר צו זיין די מאַכט אין פאָפּולאַריטעט פון איינצעלנע דיקטאַטאָרען. אַ פּאַרטייאישע דיקטאַטור, וועמענס טרעגער דריקען אויס דעם ווילען פון אַ פעסט-געשלאָסענער פּאַרטיי, איז שטאַרקער איידער אַ דיקטאַטור, וואָס שטיצט זיך אויסערליך, אויף דער ווירקונג אָדער מאַכט פון אַן׳איינצעלנער פּערזאָן.

אין דעם זין איז פערהאַן אַ טיפער אונטערשיד, צווישען די פאַשיסטישע דיקטאַטורען און דער באָלשעוויסטישער. אַלע פאַשיסטישע דיקטאַטורען האַלטען זיך אויף דער פּערזענליכער מאַכט און פּערזענליכען צויבער פון זייערע אַמביציעסטען פּאָפּולערע פאַרשטעהער. די פּאָפּולערסטע אָדער בעסער געזאָגט, דן איינציגע באמת פּאָפּולערע פּערזאָן אינ׳ם איטאַליענישען פאַשיזם איז מוסאָליני, און ער האָט טאַקע די מאַכט. אין שפּאַניען איז די פּאָפּולערע און שטאַרקע פּערזאָן פרימאַ-דע-ריווערא. און ער איז טאַקע דער דיקטאַטאָר. אין רוסלאַנד איז אָבער אַנדערש:

פון אַלע דיקטאַטורען, וואָס זענען ביז אַהער בעקאַנט געווען אין דער וועלט, איז די רוסישע די אַמווענינגסטען טעאַטראַלע, אַמווענינגסטען פּערזענליכע און אַממעהרסטען אַבהענגיג פון אַ פּאַרטיי און אידעע, דערמיט ערקלערט זיך איהר בעזונדערס שטאַרקע מאַכט.

פונדעסטוועגען ווערט אפילו די רוסישע דיקטאַטור מעהר דעמאָקראַטיש פון יאָהר צו יאָהר. דאָס איז אַ לאַנגזאַמער פּראָצעס, און נישט יעדעס אויג קאָן איהם תופס זיין; ס׳איז אַ פאַקט, אַז די רוסישע דיקטאַטור ווערט נישט אין דער לעצטער צייט מעהר דיקטאַטאָריש, נאָר ווייניגער. זי ווערט זיכער מיט אַ פינף יאָהר שפּעטער פערוואַנדעלט ווערען אין אַן איינגאַרטיגע סאָוויעטישע דעמאָקראַטיע, וואו דער ווילען פון׳ם פאָלק וועט קומען צום אויסדרוק שטאַרקער און דירעקטער, איידער איצט.

דאָס מיינט נישט די איבערקעהרונג פון׳ם סאָוויעטען רעזשים, נאָר זיין אינערליכע עוואָלוציע פון סאָוויעט-דיקטאַטור צו סאָוויעט-דעמאָקראַטיע, איינהאַלטענדיג דערביי די מעהרסטע פון זיינע איצטיגע אידעען און בעשטרעבונגען.

נאָך ווייניגער אויסזיכטען זיך איינצופונדעווען אַלס אַ רעגירונגס-פאָרם האָט די פאַשיסטישע דיקטאַטור. מיר זענען נישט זיכער, אַז מוסאָליני און פרימאַ-דע-ריווערא וועלען ענדיגען פונקט אויפ׳ן זעלבען אופן ווי פאַנגאַלאָס. עס קאָן זיין, אַז אין איטאַליען, וואו דער פאַשיזם האָט דאָך געשלאָגען פיל טיפערע וואָרצלען, ווי אין גריכענלאַנד, וועט דער איבערגאַנג צו דעמאָקראַטיע פאָרקומען נישט דורך אַ פלוצלונגער מיליטערישער פערשווערונג נאָר דורך אַ כסדר׳דיגער עוואָלוציע. דער סוף אָבער וועט אין ביידע פעלען בלייבען דער זעלבער. דאָס שטים-צעטעל, וואָס ווערט איצט אַזוי אויסגעלאַכט אויף דער וועלט וועט דאָרט ווידער קומען צום אויסדרוק.

דער סך הכל אויף אַזאַ אופן איז פאָלגענדער. דיקטאַטור איז נישט די נאָרמאַלע פאָרם פון מענשליכען צוזאַמענלעבען. זי קאָן אין איינציגע פעלען קומען אַלס בערעכטיגטע היסטאָרישע נויטוועגדיגקייט. אין אַנדערע אַלס אַ אומנויטיגע מאַכט שפּילעריי פון געגעראַלען און דיקטאַטאָרען. אָבער אין ביידע פעלען איז זי אַ צייטווייליגע ערשיינונג. פריהער אָדער שפּעטער מוז זי זיך ענדיגען.

א. רעוואָוצקי.

קאָלאָנעל קיש אין ווינע.

זיין רעדע וועגען אַקטועלע ציוניסטישע פּראָבלעמען.

(קאָרעספּאָנדענץ פון ווינע צום „נייעם פאָלקסבלאַט“).

דער לייטער פון ציוניסטישען עקזעקוטיוו אין ארץ-ישראל, קאָלאָנעל קיש, וועלכער געפינט זיך איצט אויף אַ רייזע איבער מערב-אייראָפּאַ, האָט פערברענגט ראש השנה אין ווינע אויף דער איינלאַדונג פון ציוניסטישען קאָמיטעט. אין ווינע האָט קאָלאָנעל קיש געהאַלטען אַ רעפעראַט אויף אַ ציוניסטישער פערזאַמלונג וועגען אַקטועלע ציוניסטישע ענינים.

קאָלאָנעל קיש האָט אָנגעהויבען זיין רעפעראַט מיט דער פּאָליטישער סיטואַציע אין א״י ישראל און קלאָר מאַכען די האַנדלונג פון דער ענגלישער רעגירונג. אורטיילענדיג וועגען די פערהעלטנישען צווישען ענגלאַנד און דעם ציוניזם, האָט קאָלאָנעל קיש געזאָגט, דאַרף מען נישט פערגעסען דאָס 5 ענגלישע רעגירונגען פון די פערשידענסטע פּאַרטייען כאַראַקטערס, אָנהויבענדיג פון דער אַרבייטער-רעגירונג ביז צום קאָנסערוואַטיווען קאַבינעט, האָבען אַקצעפּטירט אָהן וועלכע עס איז פּאָרבעהאַלטונגען די מאַנדאַט-התחייבות׳ן און די באַלפור-דעקלאַראַציע. מען מוז זיך רעכענען מיט דער ענגלישער געלאַסענקייט און לאַנגזאַמקייט און אויך נישט פערגעסען, דאָס אין ענגלאַנד איז אַ גרויסע איסלאַמישע מאַכט, וועלכע איבט אויס איהר איינפלוס נישט בלויז אויף די אַראַבער אין ארץ-ישראל, נאָר אויף דער גאַנצער איסלאַמישער וועלט.

וואָס שייך די יודישע איינוואַנדערונג איז אמת, דאָס די רעגירונג ווינשט, אַז די איינוואַנדערונג זאָל נישט איבערשטייגען די ווירטשאַפטליכע מעגליכקייטען פון לאַנד. פון דער ערפאַהרונג פון פיל יאָהרען, ווייזט דער רעדנער, דאָס מען קען נישט רעדען וועגען אַן׳ענגלישע אָבסטרוקציע בנוגע דער יודישער איינוואַנדערונג. די אַרבייטסלאָזיגקייט פּראַגע קען דעפיניטיוו געלעזט ווערען דורך לאַנדווירטשאַפטליכע קאָלאָניזאַציע און דורך אינדוסטריאַליזירונג פון לאַנד.

אויב די יודישע אינדוסטריעלער פון דער גאַנצער וועלט וועלען זיך פערנעהמען מיט דער דאָזיגער פּראַגע וועט די ציוניסטישע לייטונג האָבען די מעגליכקייט צו פיהרען די אַרבייט פאָרווערטס.

קאָלאָנעל קיש איז דאַן איבערגעגאַנגען צו איינצעלנע קאָנקרעטע ענינים און ערקלערט, דאָס דער ציוניסטישער עקזעקוטיוו האָט נאָך נישט אָנגענומען קיין ענטגילטיגע שטעלונג צו אַגראַנאָם סאָסקינס קאָלאָניזאַציע-פּראָיעקט. וועגען דער פּראַגע פון פערלייכטערונגען ביים בעקומען די ארץ-ישראל בירגערשאַפט ווערען איצט געפיהרט אונטערהאַנדלונגען אין לאָנדאָן.

בנוגע דער קאָלאָניזאַציע אין עבר-הירדן זענען שוין פערהאַן פאָרמעלע בעשלוסען פון לעצטען קאָנגרעס. פון דעם וועט מען קענען אָנהויבען רעדען, ווען די פּאָזיציע אין ארץ-ישראל וועט זיין פערשטאַרקט. פון דער לעצטענס בעשלאָסענע הלואה פאַר ארץ-ישראל, אין דער הויך פון 5 און אַ האַלבען מיליאָן פונט, וועט די מלוכה בעקומען 2,400,000 פונט אַלס צוריקצאָהלונגען.

פון גרויס וויכטיגקייט איז עס דאָס דער באָדען אין הינטערלאַנד איז אָפּגעקויפט געוואָרען דורך דער חיפה דעוועלאָפּמענט קאָמפּאַניע און געפינט זיך אין יודישען רשות. די אקציע וועגען מלוכה-באָדען, וועלכע איז געפיהרט געוואָרען אין לאָנדאָן, ירושלים און גענף, האָט געבראַכט געוויסע רעזולטאַטען, וועלכע וועלען זיך אפשר שוין ביים נאָהענטסטען קאָנגרעס אויסדריקען אין אַ פּאָזיטיווער פאָרם.

די שטעלונג פון די אַראַבער צו די יודען האָט זיך זייט אַ געוויסער צייט אין גרונד געענדערט. איצט שטעהט ביי די אַראַבער די פּראַגע אויף וואָס פאַר אַ באַזיס זיי קענען געהן האַנד ביי האַנד מיט די יודען. די אַראַבער גיבען זיך אונטער געשעהענע מעשים.

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maia 16, Tel. 11·24
אינערליכע- און קינדער - קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 6—7, זונטאָג פון 3—4

פון 25 אויף 50 מיליאָן דאָלאַר

זאָל פערגרעסערט ווערען דער דזשאָינט-דרייוו.

אַ קאָלאָניע אין רוסלאַנד אויפ׳ן נאָמען פון ישראל זאַנגוויל.

לאָנדאָן. (י.ט.א.) די פעדעראַציע פון די יודישע הילפס-אָרגאַניזאַציעס אין ענגלאַנד האָט געגעבען אַ קבלת-פנים לכבוד דעם בעקאַנטען יודיש-אַמעריקאַנער כלל-טוער ה׳ ביליקאָוו, וועלכער האָט זיך די טעג אויפגעהאַלטען אין לאָנדאָן אויף זיין צוריקרייזע פון רוסלאַנד קיין אַמעריקאַ.

דער פאָרזיצענדער ד״ר יאָכעלמאַן האָט בעגריסט דעם גאַסט. אלס דעם מאַן, וועלכער ווידמעט זיך פון די יונגסטע יאָהרען דער יודישער סאָציאַלער הילף-טעטיגקייט. נאָכהער האָט גענומען דאָס וואָרט ה׳ ביליקאָוו, וועלכער האָט אין בולטע פאַרבען געשילדערט די טרויעריגע עקאָנאָמישע לאַגע פון די יודען אין פוילען און אָנגעוויזען אויף דער נויטווענדיגקייט פון אַ פערצווייגטער הילפס-טעטיגקייט אין דאָזיגען לאַנד.

זעהר אינטערעסאַנט און אויספיהרליך זענען געווען די איינדריקען פון ה׳ ביליקאָוו פון זיין בעזוך אין רוסלאַנד.

ה׳ ביליקאָוו האָט גערעדט מיט בעגייסטערונג וועגען דעם יודישען אויפבוי ווערק אין רוסלאַנד, וועלכען ער האָט בעצייכענט אַלס אַ האָפנונגספולען. נאָך זיין צוריקקומען קיין אַמעריקאַ, האָט ה׳ ביליקאָוו ערקלערט, וועט ער אויפפאָדערען די יודען אין די פעראייניגטע שטאַאַטען צו זאַמלען אַנשטאָט די אָנגעצייכענטע 25 מיליאָן — 50 מיליאָן דאָלאַר.

די קאָנפערענץ, וואָס ווערט צונויפגערופען דורכ׳ן „דזשאָינט“ אויף דעם 12. אָקטאָבער קיין טשיקאַגאָ מיט׳ן צוועק פעסטצושטעלען דעם אַרבייטס-פּראָגראַם פון דעם 25-מיליאָן-דרייוו, וועט מוזען אָננעמען גרויסע ענטשידענע בעשלוסען. דאָס אַמעריקאַנער יודענטום איז זעהר אָפּפערוויליג; די סיטי אין ניו-יאָרק האָט געגעבען 6,700,000 אַנשטאָט די בעשטימטע קוואָטע פון 4000,000 דאָלאַר; פילאַדעלפיע האָט געגעבען צוויי מיליאָן אַנשטאָט דעם בעשטימטען איין מיליאָן דאָלאַר.

די ענגלישע יודען, האָט ה׳ ביליקאָוו געענדיגט, וואָלטען געמעגט זיך נעמען אַ ביישפּיל פון די יודען אין אַמעריקאַ.

אין פערלויף פון באַנקעט האָט ד״ר יאָכעלמאַן מיטגעטיילט, אַז דער פאָרזיצער פון „קאַמזעט“ (קאָמיטעט פון דער סאָוויעטישער רעגירונג פאַר יודישע קאָלאָניזאַציע ענינים) האָט איהם געשריבען, דאָס דער „קאַמזעט“ האָט בעשלאָסען אויפבויען אין רוסלאַנד אַ יודישע קאָלאָניע אויפ׳ן נאָמען פון סאָציאַלען קעמפער ישראל זאַנגוויל.

מאַאָק
נישט פערגעסט
פערניכטעט אַלערליי ווערים
PAMIĘTAJ MAOK TĘPI WSZELKIE ROBACTWO
פאַר מענשען און הויזטיערע אײַשעדליך.

UKO
ANEMJA-REKONWALESCENCJA OSŁABIENIE NERWÓW
NAJWIĘKSZA ZAWARTOŚĆ HEMOGLOBINY
HEMATOGEN
DLA DOROSŁYCH i DZIECI

נייער פאלקסבלאט
14. סעפטעמבער 1926

דאס לאדזשער לעבען

נייער פאלקסבלאט
14. סעפטעמבער 1926

14
דינסטאג
ז
תשרי תרפ"ז

סעפטעמבער
זון-אויפגאנג 4.41
זון-אונטערגאנג 6,32
לענג פון טאג. 14

פון 2451 ביז 3300

די דאזיגע לעגיטימאציעס וועלען היינט בעקומען אונטער-שטיצונגען.

(או) היינט 10 אינדערפריה וועט אין לאקאל פון ארבייטס-פערמיטלונגס-ביורא (קאשטשושקי 9) פארקומען די אונטערשטיצונגס-אויסצאהלונג פאר אינטעלעקטועלע ארבייטסלאזע, וועלכע האבען די לעגיטימאציעס פון נומ. 2451 ביז 3300.

ווייטערדיגע אויסצאהלונגען וועלען פארקומען מיטוואך, דאנערשטאג א. א. וו., די נומערען פון די לעגיטימאציעס וועלען מיר אויפגעבען אין מארגענדיגען נומער.

רעארגאניזאציע

פון דער וואיעוואודזשאפט.

(ס) קירצליך וועט אין לאדזשער וואיעוואודזשאפט אדורכגעפיהרט ווערען א גאנצע רייהע ענדערונגען. קודם כל זאלען אפגעשאפען ווערען 3 אפטיילונגען פון דער וואיעוואודזשאפט: אינדוסטריע, ארבייטס- און די געזונדהייטס-אפטיילונגען. ווייטער זאל טאמאשאוו אויסגעטיילט ווערען פון בזשעזשינער קרייז און ס'זאל געשאפען ווערען א בעזונדערע טאמאשאווער סטאראסטווע.

נייער שעף

פון זיכערהייטס-דעפארטאמענט.

(ב) ווי מיר דערוויסען זיך פון א מאסגעבענדער קוועלע, זאל אלס שעף פון זיכערהייטס-אפטיילונג ביי דער וואיעוואודזשאפט בעשטימט ווערען ה' ביעלעצקי, געוועזענער שעף פון דער זעלבער אפטיילונג ביים אינערן-מיניסטעריום.

קורסען

פאר האנדעלס-אנגעשטעלטע.

(–) דער סעקרעטאריאט פון די קורסען ביים פעראיין פאר האנדעלס-אנגעשטעלטע (קאשטשושקי 21) נעהמט ווייטער אן צוהערער אויף די קורסען פון פויליש, דייטש, פראנצויזיש און ענגליש.

שטייער-הנחות

פאר ביכער-הענדלער.

(ד) צוליב דעם וואס דאס שול-יאהר איז היי-יאהר אפגעלעגט געווארען זענען די אייגענטימער פון די ביכער-געשעפטען געבליבען אין א זעהר שווערער מאטעריעלער לאגע.

דאס פינאנץ-מיניסטעריום האט דעריבער פעראָרדענט אפצולעגען אלע טערמינען פון שטייער-צאהלען פאר די ביכער-הענדלער ביז'ן 1-טען אקטאבער.

רוסישע געלד-פרעטענזיעס

דארפען רעגיסטרירט ווערען.

(או) פערזאנען, וועלכע האבען אמאל לאקירט זייער געלד אדער ווערט-פאפירען אין די רוסישע פריוואט- אדער מלוכה-באנקען האבען נאך איצט צייט צו מעלדען זייערע פרעטענזיעס דעם ליקווידאציאנס-אמט. דער לעצטער טערמין פון דער רעגיסטראציע איז דער 1-טער יאנואר 1927.

פון קאצענעלזאנ'ס שולע.

די לימודים ווי אויך די עקזאמענס, פאר די ניי פערשריבענע הויבען זיך אן מארגען דעם 15-טען אין אלע קלאסען. אנמעלדונגען פון נייע שילער ווערען נאך אנגענומען.

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1908

פעראָרדנונג פון רעגירונגס-קאמיסאר.

(מ) אויף די מויערן פון די היגע גאסען איז אויסגעהאנגען געווארען א פעראָרדנונג וועגען פערזענליכען רעגיסטרירען זיך פון אלע מאנספערשוינען אין דער שטאט לאדז, וואס זענען געבוירען אין יאהר 1908. די רעגיסטראציע קומט פאר אויף טראוגוטא 10 פון 8 פריה ביז 3 נאכמיטאג, שבת פון 8 פריה ביז האלב 2 אין פאלגענדער ארדנונג:

16 סעפטעמבער 1926 דארפען זיך רעגיסטרירען די מאנספערשוינען, וואס זייער פאמיליען-נאמען הויבט זיך אן A, Ba ביז Be, דעם 17 סעפטעמבער B ביז סוף און C, 18 סעפטעמבער D, E, Fa ביז Fe, 20 – F ביז סוף, Ga ביז Ge, 21 – פון Gi ביז Go, 22 – G ביז סוף, Ha ביז He, 23 – H ביז סוף, I און J, 24 – Ka ביז Ke, 25 – Ke ביז Ko, 27 – K ביז סוף, 28 – L, Ł, 29 – M, 30 – N, O, 2 אקטאבער – P, 4 – R, 5 – S, 6 – Sz, 7 – T, U, 8 – V, Wa ביז We, 9 – W ביז סוף, 11 – Z, 12 – Ż.

יעדער וואס מעלדעט זיך צו דער רעגיסטראציע דארף זיין געמאלדען אין לאדז, בעזיצען א פאס מיט א פאטאגראפיע, אדער אן אנדער דאקומענט, וואס זאל פעסטשטעלען זיין פערזענליכקייט. מ'דארף אויך מיטברענגען די שול-ציינגניש. האנדווערקער דארפען מיטברענגען א ציינגניש וואו זיי ארבייטען. צו דער רעגיסטראציע דארפען זיך מעלדען די יעניגע, וואס קענען נישט אויפווייזען, אז זיי זענען בירגער פון אן אנדער מלוכה. די בעזיצער פון „קארטי-פאביטו", אויב זיי האבען נישט קיין אויסלענדישען פאס פון אן אויסלענדישע מלוכה דארפען זיך אויך רעגיסטרירען. די פוילישע בירגער וואס געפינען זיך אין אויסלאנד דארפען זיך מעלדען אין די קאנסולאטען.

ביי זעהר א וויכטיגען פאל קען מען זיך רעגיסטרירען שריפטליך. די, וועלכע וועלען זיך נישט מעלדען אין דעם געהעריגען טערמין וועלען אויף א אדמיניסטראטיווען אופן בעשטראפט ווערען מיט 500 זלאט'ס שטראף אדער 6 וואכען ארעסט אדער ביידע צוזאמען.

איינהייטליכע אקציע אין גאנץ פוילען

וועלען אדורכפיהרען די שטאדטישע אנגעשטעלטע.

(ב) ווי מיר האבען שוין געמאלדען, האט די הויפט-פערוואלטונג פון פעראיין פאר שטאטישע ארבייטער צוזאמענגערופען קיין ווארשא א קאנפערענץ פון אלע אבטיילונגען, ס'זענען ארומגערעדט געווארען די ארבייטס-בעדינגונגען און די שכירות אין פערשידענע שטעדט.

נאך לאנגע דעבאטען איז בעשלאסען געווארען אדורכצופיהרען אן איינהייטליכע אקציע אין גאנץ פוילען, צו דער אקציע מאכען שוין אלע פעראיינען די נויטיגע פארבערייטונגען, ס'זאלען ארויסגעשטעלט ווערען פאדערונגען וועגען 8-שעה'דיגען ארבייטס-טאג און נאוועליזירונג פון דער פעראָרדנונג פון פרעזידענט וועגען נארמירען די שכירות פאר שטאטישע ארבייטער.

(ב) ווי מיר האבען שוין געמאלדען, איז קיין ווארשא געפאהרען א דעלעגאציע פון די היגע שטאטישע ארבייטער, כדי צו אינטערוועניר'ן אין ארבייטס-מיניסטעריום וועגען די פאדערונגען פון די שטאטישע ארבייטער.

דערווייל האט זיך ארויסגעוויזען, אז דאס מיניסטעריום האט ביז-איצט נאך נישט ערהאלטען די נויטיגע מאטעריאלען וועגען דער פראגע.

נאך די בעראטונגען האט דער ארבייטס-מיניסטער בעאויפטראגט דעם ארבייטס-אינספעקטאר וויזשיקאווסקי, אז ער זאל צוזאמען מיט'ן וויצע-וואיעוואדע ד"ר אסאלינסקי ערלעדיגען די פאדערונגען פון די שטאטישע ארבייטער. אויב די היגע מאכט וועט דעם ענין נישט ערלעדיגען, וועט עס איבערגעהען צום ארבייטס-מיניסטער.

שטורמישע פערזאמלונג פון די רעזערוו-אפיצירן.

יודישע בעגרענצונגען בלייבען פאר'ט.

זונטאג איז פארגעקומען א אויסערגעוועהנליכע גענעראל-פערזאמלונג פון רעזערוו-אפיצירען-פעראיין פון דער לאדזשער וואיעוואודסטווע, כדי צו בעסראכטען די שטעלונג פון דער פערוואלטונג בעת די מאי-געשעהענישען. (די פערוואלטונג האט דעמאלסט געפאדערט פון גענ. יונג צו רופען אונטער געוועהר דעם גאנצען רעזערוו אין לאדזער ד. א. ק., און אויפנעהמען א אקטיווען קאמף געגען די אנהענגער פון פילסודסקי'ן).

באלד פון אנהויב האט דער פרעזעס פאלקאוויניק דיענסטל–דאמבראווא (א האלערטשיק) געפאדערט פון די פערזאמעלטע צו פערלאזען דעם לאקאל, וויל די מעהרהייט האט נישט בעצאלט קיין מיטגלידס-בייטראג, און האט נישט דעריבער קיין שטים-רעכט. עס האט זיך אויסגעהויבען א טומעל, און דער סוף איז געווען, אז דאמבראווא האט ערקלעהרט די פערזאמלונג אלס נישט גילטיג און נאכאמאל געפאדערט צו פערלאזען דעם זאל. קיינער האט זיך אבער נישט געריהרט פון ארט א חוץ עטליכע האלערטשיקעס און דאוובארטשיקעס. די פערזאמלונג איז ווייטער פארגעקומען, פרעזעס דאמבראווא האט גענומען טעלעפאנירען אין דער שטאט-קאמאנדע, מען זאל שיקען א אפיציר כדי צו צוטרייבען די „אנ ספיראטיווע פערזאמלונג". מען איז צו געטרעטען אויסצוועהלען א פערוואלטונג, וועלכע בעשטעהט פון אנהענגער פון פילסודסקי'ן, מיט דעם אדוו. וואדווינסקי, דעם פרעזעס פון סמשלעץ, בראש.

נאכ'ן ערלעדיגען פערשידענע פראגען, האט ה' מיילער פארגעלעגט צו אנולירען די בעשטימונג פון פאר דריי יאהרען, וועגען רעליגיעזע בעגרעניצונגען, ד.ה. וועגען יודען. דער פארשלאג האט ארויסגערופען ביי די „דעמאקראטען", וואס פאדערען גלייכבערעכטיגונג, א געוואלטיגען שטורם, עס איז אויסגעבראכען א לארם, אויסרופען א. אז וו. דער סוף איז געווען, אז דער יודישער פארשלאג איז דורכגעפאלען מיט אלע שטימען ביי שטורמישע אפלאדיסמענטען פון די פערזאמעלטע – אנדערע צייטען, אנדערע מענשען, אבער פאר אונז, דיזעלבע לידער! –

– –

קאמף מיט דער מעגליכקייט פון עפידעמיעס

מאגיסטראט וועט מאכען אנטי-שקארלאטין-איינשפריצונגען. – פערמעהרט זיך די פאלען פון שקארלאטין. – מ'מוז אפהיטען די ריינקייט.

(מ) די טעג איז פארגעקומען א זיצונג פון דער שטאטישער קאמיסיע צו בעקעמפען די שקארלאטין.

ד"ר גוטענטאג האט אינפארמירט, אז די קולטור-אפטיילונג ביים מאגיסטראט האט בעשלאסען אדורכצופיהרען פערזיכערונגס - איינשפריצונגען געגען שקארלאטין אין די פאלקס-שולען. איינציטיג גיט איבער ד"ר גוטענטאג, אז אין ווארשא האבען די איינשפריצונגען געגעבען גלענצענדע רעזולטאטען. פון 15 טויזענד קינדער, וועלכע זענען גע-אימפט געווארען, זענען קראנק געווארען סך הכל 43 קינדער, וואס זענען נישט פולשטענדיג געאימפט געווארען. פון די 43 קינדער איז קיינס נישט געשטארבען.

נאך א לעבהאפטע דיסקוסיע זענען אנגענומען געווארען פאלגענדע בעשלוסען:

1) אנערקענען פאר זעהר וויכטיג דאס שטענדיגע אינפארמירונג פון דער ברייטער בעפעלקערונג וועגען דער נויטיגקייט פון זיכערהייטס-אימפונגען.

2) אויב ס'וועלען זיך מעלדען איינציגע פערזאנען צו אימפען, זאלען זיי דערווייל איבערגעשיקט ווערען אין קינדער-שפיטאל פון אננא-מאריא, וואו ס'ווערען אדורכגעפיהרט איינשפריצונגען טעגליך פון 1 ביז 3 נאכמיטאג.

3) אדורכפיהרען א מאסען-אימפונג פון קינדער אין דער פאר-שול-עלטער.

4) אין די מיטעל-שולען זאלען די איינשפריצונגען אדורכפיהרען די סאניטאר'דא טוירים פאר א בעזונדערען אפצאהל.

די קינפטיגע זיצונג פון דער קאמיסיע קומט פאר מיטוואך, דעם 15. ד. ח.

(פ) צוליב דעם וואס ס'איז מעגליך, אז קיין לאדז זאל פערשלעפט ווערען די שקארלאטין-עפידעמיע האט די פאליציי-קאמאנדא אויפמערקזאם געמאכט די קאמיסאריאטען, אז אין פיל פאלען ווערען די גאסען געקעהרט פאר דעם שפריצען אין דאס נאך 7 אין דערפריה. די דאזיגע פאלען דארפען פראטאקאלירט ווערען און איבערגעשיקט ווערען אין רעגירונגס-קאמיסאריאט.

גלייכצייטיג דערמאהנט די פאליציי-קאמאנדא, אז די טראטוארען זאלען נישט ווייסען די ריינשטאקען אויף ווייס, ווייל דאס איז נישט קיין דעזינפעקציע, נאר זיי זאלען שיטען געלאשען קאלך אין די ריינשטאקען.

(מ) אין דער וואך פון 4. ביז'ן 11 ה. ח. זענען דער געזונדהייטס-אפטיילונג געמעלדעט געווארען פאלגענדע פאלען פון אנשטעקענדע קראנקהייטען:

בויך - טיפוס 56 פאלען, שקארלאטין 50, דיפטעריט 18, דיזענטעריע 18, מאזלען 13.

די צאהל שקארלאטין-פאלען האט זיך אין פערגלייך מיט דער פאריגע וואך פערדאפעלט. אויך איז גרויס די צאהל טיפוס-קראנקע.

פעסטשטעלונג.

אין צוזאמענהאנג מיט דער נעכטיגער נאטיץ אין לאדזשער טאגעבלאט וועגען די שבת'דיגע געשעהענישען אין דער באלוטער שוהל שטעלען מיר פעסט פאלגענדעס:

אין דער פריה נאך איידער די מיטגלידער פון קאמיטעט זענען געקומען אין שוהל האט זיך א גרופע יודען אונבערעכטיג געוואלט אריינרייסען אין שוהל. די וועכטערס, וועלכע האבען דערצו נישט דערלאזט זענען צוקלאפט געווארען און האבען וועגען דעם מיטגעטיילט אין פאליציי, וועלכע האט וועגען דעם געשעהעניש צוזאמענגעשטעלט א פראטאקאל.

קאמיטעט פון דער באלוטער שוהל. 909

האט רחמנות.

כ'בין אן ארימער ארבייטער, כ'האב אנגענומען צו מאכען א פאר קלעצער אויף העלע דאמען-פאנטאפעל אין טראגענדיג א היים פון שקאלנא דורך קאנסטאנטינער, נעכטען ביינאכט האב איך איין פאנטאפעל פערלוירען. כ'בעט רחמנות צו האבען און אפגעבען דעם פאנטאפעל אין אדמיניסטראציע פון „נ. פאלקסבלאט" פעטריקאווער 21

מאגיסטראט

פערנעהמט זיך מיט בויען וואסער-וועגען.

(ס) אויף דער לעצטער זיצונג פון דער ביודזשעט-קאמיסיע ביים שטאט-ראט איז בעטראכט געווארען די פראגע וועגען דער טעטיגקייט פון לאדזשער מאגיסטראט אין צוזאמענהאנג מיט בויען וואסער-וועגען אין לאדזער-קרייז.

דער לאדזשער מאגיסטראט האט בעשלאסען ציצוטרעטען צו דער אקציען-געזעלשאפט, וועלכע זאל זיך פערנעהמען מיט בויען וואסער-וועגען אין פוילען.

פערזענליכעס.

(–) נעכטען איז צוריקגעקומען פון אויסלאנד דעפוטאט ד"ר ראזענבלאט, מיטגליד פון גרויסן אקציאנס קאמיטעט און פארזיצער פון היגען ציוניסטישען קאמיטעט.

פליה-קאטאסטראפע

הינטער לאדז.

(ס) נעהענטען איז אויף די פעלדער הינטער לאדז אראבגעפאלען דער עראפלאן פון דער מארקע „פאטעז", וועלכער איז געפאהרען פון דעמבלין קיין טארן. דער עראפלאן איז פערניכטעט געווארען. דער פליהער איז ארויס אונבעשעדיגט.

נ. פ. ר.

האט זיך נישט געשפאלטען.

(–) נעכטען איז פארגעקומען א צוזאמענפאהר פון נ.פ.ר. פון לאדזער וואיעוואודזשאפט. צווישען די צוויי געגנערישע גרופען זאל האבען געקומען צו א פערשטענדיגונג.

די פערשטענדיגונג דארף נאך בעשטעטיגט ווערען אויף דעם אלגעמיינעם צוזאמענפאהר פון נ. פ. ר.

„מחזיקי-הדת"

דארף אפנעהמען 20 דאלאר

אין ביורא פון ד"ר ראזענבלאט געפינט זיך 20 דאלאר פאר דער ת"ת „מחזיקי הדת".

ריימט טעאטער

בעקומט א קאנצעסיע אין לאדז

(כ) אין די נאהנטע טעג זאל די וואיעוואודזשאפט בעקומען אן ענדגילטיגען ענטפער וועגען שאפען א דייטש טעאטער אין לאדז. די מאסגעבענדע קרייזען זאלען האבען בעשלאסען די קאנצעסיע צו בעשטעטיגען. וועגען דעם האבען אין ווארשא א נטערווענירט א גרופע לאדזשער טעקסטיל-אינדוסטריעלער

פאַר׳ן רומענישען מיליטער און פאַר טערקיי

וועלען געשיקט ווערען לאָדזער סחורות.

(א) ווי מיר דערוויסען זיך פון היגע אינדוסטריעלע קרייזען, וועט די דעלע-גאַציע פון די פראַנצויזישע אַפיצירען וואָס וועט ווייזען די טעג אין לאָדז, מאַכען איינקויפען פון וואָלענע סחורות פאַר די געברויכען פון דער רומענישער אַרמעע.

(או) נעכטען זענען געקומען קיין לאָדז אַ גרופּע טערקישע סוחרים פון קאָנסטאַנטינאָפּאָל.

די סוחרים האָבען מיטגעבראַכט פאַרשידענע זיידענע שאַלען און מזרח דיוואַנעס, זיי וועלען פון די דאָזיגע זאַכען מאַכען אַן׳אויסשטעלונג אין „גראַנד-האָטעל״, אויף צוריקוועגס וועלען די דאָזיגע סוחרים איינקויפען מאַנופאַקטור-סחורות.

קויהלען-צושטעלונג פאַר לאָדז געזיכערט.

לאָדז וועט בעקומען 75 טויזענד טאָן קויהלען א חודש.

(ס) שבת איז פאָרגעקומען אַ קאָנפע-רענץ אין האַנדעלס-מיניסטעריום מיט׳ן אַנטייל פון די פאָרשטעהער פון דער אינדוסטריע וועגען דעם צושטעלען פון קויהלען פאַר דער טעקסטיל-אינדוסטריע.

די אויספיהרונגען פון די אינדוס-טריעלער זענען געפונען געוואָרען פאַר ריכטיג און די רעגירונגס-פאָרשטעהער האָבען צוגעזאָגט צו זאָרגען, אַז די לאָדזער טעקסטיל-אינדוסטריע זאָל בע-קומען די נויטיגע 75 טויזענד טאָן קויה-לען יעדען חודש.

אַקציע פון די טעקסטיל-אַרבייטער

פאָרמעלע קינדיגונג פון׳ם אָפּמאַך צווישען די אַרבייטער און אינדוסטריעלער.

(ב) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער תשובה, וואָס דער פאַבריקאַנטען-פער-איין האָט צוגעשיקט אויף די פאָדערונ-גען פון די טעקסטיל-אַרבייטער, האָבען די אַרבייטער-אָרגאַניזאַציעס איבערגע-שיקט צו די אינדוסטריעלער פאָלגענ-דען בריף: „אַלס ענטפער אויף אייער לעצטען בריף, ערקלערען מיר, אַז די פאָדערונגען פון די אַרבייטער זענען נוגע אַלע טאַריף-שכירות אין דער טעק-סטיל-אינדוסטריע, צוליב דעם, וואָס די אינדוסטריעלער קוועסטיאָנירען די פאָרמעלע זייט פון די פאָדערונגען, זאָגען מיר אָב דעם ביז-איצטיגען אָב-מאַך פון דעם 1 אָקטאָבער אָן״. די אַרבייטער פאָדערען אַ תשובה ביז׳ן 30 ד. ח.

בעקומען א צעטעל פון ווייב און אויס-געצאָהלט 150 זלאָטעס.

די גאַנצע מעשה איז גאָר געווען א שווינדעל.

(–) אין ביוראָ פון פּעליקס שטשע-טשינסקי אייף פּושניאַוד 15 איז ערהער-שיענען געקומען שטשעטשינסקי׳ס דינסט מיט אַ צעטעל פון זיין ווייב, וועלכע האָט געבעטען דעם מאַן, ער זאָל גע-בען דער דינסט 150 זלאָטעס. נישט האָבענדיג קיין שום פערדאַכט, האָט שטשעטשינסקי די סומע געגעבען.

ווען אָבער ער איז געקומען אַהיים, האָט ער זיך דערוואוסט, אַז די פרוי האָט גאָר נישט געשיקט די דינסט נאָך געלד. דאָס צעטעל איז געווען אַ נאָכ-געמאַכטעס.

די פּאָליציי זוכט איצט אַרום די פּי-פיגע דינסט, העלענאַ מאָשטשיק.

איינברוך-גנבה אין זילבערשטיין׳ס קאַנטאָר.

די גנבים פער׳משפט צו 4 יאָהר שווערע טורמע.

(ב) אין אַפּריל ה. י. איז אין ביוראָ פון דער פירמע זילבערשטיין אויף פּעטריקאָווער 40 פאָרגעקומען אַן׳איינ-ברוך-גנבה.

ווען דער וועכטער האָט אַלאַרמירט די פּאָליציי איז פון שכנותדיגען הויז אַרויסגעלאָפען עמיצער אַ פּערשוין, נעגע-בען דעם וועכטער אַ קלאַפּ איבער׳ן קאָפּ און אַנטלאָפען. מ׳האָט איהם אָבער געכאַפּט בעת אַ אַבלאַווע אין דעמזעלבען הויז. פון וואַנען דער ערשטער גנב איז אַרויסגעלאָפען, איז פערהאַלטען געוואָ-רען אַ צווייטער פון די איינברעכער, וועלכער האָט דעם גרעסטען טייל פון דעם געלד, וואָס זיי האָבען גענומען צו-גערויבט, אַריינגעוואָרפען אין קלאָזעט. פון די צוויי פערהאַלטענע גנבים אַנ-דזשעיטשאַק און פּאַשפיעך האָט מען נאָך אָפּגענומען 2400 זלאָטעס.

נעכטען איז פאָרגעקומען דער פּראָ-צעס פון די 2 גנבים. ס׳האָט זיך אַרויס געשטעלט, אַז זיי האָבען אין אַלגעמיין צוגערויבט פון דער קאַסע 5200 זלאָטעס. אין קאַנטאָר האָבען זיי זיך אַריינבעקו-מען דורכ׳ן דאַך און האָבען דאָרט אונ-געשטערט געאַרבייט 7 שעה.

דאָס געריכט האָט פער׳משפט פּאַש-פּיעכ׳ן צו 4 יאָהר שווערע טורמע און אַנדזשעיטשאַק׳ן צו 3 יאָהר.

לאָדזער סוחרים-אָרגאַניזאַציעס

קאָנפערירען מיט׳ן האַנדעלס-מינ. וועגען אינדוסטריע-נעזעץ.

(ס) נעכטען זענען אין דעלעגאַציע קיין וואַרשאַ אַרויסגעפאָהרען פאָרשטעהער פון היגע סוחרים-אָרגאַניזאַציעס, כדי אַנטייל צו נעהמען אין די בעראַטונגען וועגען דעם אינדוסטריע-געזעץ. פאַר דער אַלגעמיינער קאָנפערענץ אין האַנ-דעלס-מיניסטעריום, אויף וועלכער מ׳וועט נען איינגעלאַדען געוואָרען פאָרשטעהער פון ווירטשאַפטליכע קרייזען, וועט פאָר-קומען אַ ספּער-קאָנפערענץ פון מינ. קוויאַטקאָווסקי מיט פאָרשטעהער פון לאָדזער סוחרטום. אויף דער בעראַטונג וועט זיך דער האַנדעלס-מיניסטער בע-קענען מיט די פאָדערונגען פון טעקס-טיל-סוחרים. די פאָרשטעהער פון לאָ-דזשער סוחר׳טום זאָלען צוריקקומען מאָרגען.

די בעפרייאונג פון יאָהרגאַנג 1903 אָפּגעלעגט ביז׳ן 20-טען.

צוליב דעם, וואָס די פּולקען הויבען ערשט איצט אָן צוריקצוקומען פון די מאַנעווערס, וועט די פּולשטענדיגע בע-פרייאונג פון יאָהרגאַנג 1903, זיך אָנ-הויבען ערשט דעם 20-טען ד. מ.

פון א״י-אמט.

אַלע עולים, מענער בעשטעטיגטע אויפ׳ן גרונד פון „המלצות״, וועלכע בע-זיצען שוין אויסלענדישע פּאַסער, ווע-רען אויפ געפאָדערט זיך צו מעלדען אין ביוראָ פון א״י-אַמט, כדי זיך צוצו-שטעלען צו דער קאָנסולאַר קאָנטראָלע אמשפּעטסטענס ביז דעם 25. ד. ח., גענענפאַלס וועלען זיי פערלירען דאָס רעכט אויפ׳ן סערטיפיקאַט.

* *

אַלע פּערזאָנען, וועלכע האָבען זיך אין די יאָהרען 1924 און 1925 געמאַכט אויסלענדישע פּאַסער קיין ארץ-ישראל און האָבען דעמאָלס איינגעצאָהלט הינ-בעלד אויף שיפּסקאַרטען און האָבען זייערע פּאַסער נישט אויסגענוצט, ווע-רען אויפגעפאָדערט, אין זייער אייגע-נעם אינטערעס, זיך צו מעלדען אין משך פון לויפענדען חודש אין ביוראָ פון א״י-אמט מיט די געלד קוויטונגען, מיטברענגענדיג די פּאַסער אָדער די בעשייניגונגען פון „אורזשאָנד עמי-גראַציני״, כדי אָבצונעמען די איינגע-צאָהלטע האַנד-געלדער.

* *

די פרוי חנה רייזל גרין פון ארץ-ישראל, ווי אויך ה׳ וואָלף יחיאל לאַנדאַ ווערען געבעטען, אין זייערע אַנגע-לעגענהייטען, צו ערשיינען אין ביוראָ פון א״י-אמט.

מענער-היט

די נייעסטע פאַסאָנען און קאָלירען, פון פער-שידענע קוואַליטעטען בעקומט מען נאָר ביי

מ. קאַפּעלושניק

8 קאָנסטאַנטינער 8

איך נעם אויך אָן היטען צו פאַסאָנירען און פאַרבען. 199

דער גרויסער געווינס געפאלען אין לאדז.

וואַרשאַ. (טעלעפאָניש) היינט אינ׳ם לעצטען טאָג פון דער ציהונג איז דער גרויסער געווינס 350.000 זל. געפאַלען אויפ׳ן נומער 58.669, וואָס איז פערקויפט געוואָרען אין קאָלעקטור-קינסאָר פון שמחה גאַנצענשטאַרק אין לאָדז.

3 מלוכה-לאָטעריע.

5. קלאַס (לעצטער טאָג).

זל. 350,000 (פּרעמיע 250.000 און געווינס 100,000) אויף נ״ר 58,669

זל. 100,000 נ״ר 47,937

זל. 10.000 נ״ר 17.649

זל. 3.000 נ״ר 19,732 54,738

זל. 2.000 נ״ר 1,725 24,127 28086 30,637 30,800 59,078

זל. 1.000 נ״ר 6 252 6.704 16,503 27 111 43,154 44.011 54,485 56,545 60 326 62,950 63 185 65,182

זל. 600 נ״ר 267 16,712 24,012 30 837 45 647 61,759

זל. 500 נ״ר 3,975 4.124 4,590 7,823 8.277 12,608 13,251 20,933 23,155 27,958 29 081 31,601 34,802 37,792 38,719 40170 46.165 47,894 49,898 13,153 55.456 67,896 58096 .62 581

די אָפיציעלע טאַבעלעס פון דער גאַנצער ציהונג פון דער 5. קלאַס קען מען נאָכזעהען אומזיסט אין דער גרעסטער קאָלעקטור פון לאָדז

S. JATKA

Piotrkowska 22, tel. 41-74

Piotrkowsks 66, tel. 20-90

אַלערליי געווינסען ווערען זאָפאָרט אויסגע-צאָהלט. לאָזען צו דער 1. קלאַס לאָטעריע זענען שוין צו בעקומען. 916

זיך פער׳סמ׳ט א יודישע פאמיליע מיט פלייש.

(–) נעכטען זענען אין לאָדז פער׳סמ׳ט-געוואָרען מיט פלייש 5 פּערזאָן.

די פאַמיליע אָפּאַטאָווסקי, וועלכע וואוינט אויף קאַמיענגאַ 5, האָט נאָכ׳ן אָפּעסען אַ פליישיגע קאָלאַציע, דער-שפּירט שטאַרקע בויך-ווייטאָג.

דער דאָקטאָר פון גיכער הילף האָט פעסטגעשטעלט, אַז די אָפּאַטאָווסקי׳ס האָבען זיך פער׳סמ׳ט מיט פלייש. ווע-גען דעם פאַרפאַל האָט מען צוויסען געגעבען דער פּאָליציי, וועלכע האָט ביז איצט נאָך נישט פעסטגעשטעלט, וואו דאָס פלייש איז געקויפט-געוואָרען.

אנגעשטעלטע וועלען בעקומען אינדיווידועלע הוספות.

(ב) בשעתו האָבען מיר געמאָלדען, אַז דער פערבאַנד פון די אינדוסטריע-לער האָט נישט געוואָלט פיהרען קיין אונטערהאַנדלונגען מיט די אַנגעשטעל-טע פעראיינען וועגען הוספה.

צוליב דער אינטערווענץ אין מיניס-טעריום, האָט דער אַרבייטס אינספּעק-טאָר זיך געווענדעט צו די אינדוסטרי-עלער וועגען בעשטימען אַ קאָנפערענץ, די אינדוסטריעלער האָבען אָבער גע-ענטפערט, אַז זיי וועלען נישט קאָנפע-רירען, נאָר וועלען געבען די אַנגע-שטעלטע הוספות אינדיווידועל.

א קאנקורס אויף שעהנע שוי-פענסטער

אָרדענט איין דער לאָדזער מאגיסטראט.

(ב) דער לאָדזער מאַגיסטראַט האָט בעשלאָסען אין פערשטענדיגונג מיט דער דירעקציע פון דער שטאָדטישער קונסט-אויסשטעלונג צו ערקלערען אַ קאָנקורס פאַר׳ן שענסטען שוי-פענסטער אין לאָדז. דער קאָנקורס וועט פאָרקו-מען בעת דער אויסשטעלונג פון „גוטען און שלעכטען געשמאַק״, וואָס וועט זיין אין משך פון 25. אָקטאָבער ביז׳ן 23 נאָוועמבער ד. י.

פאַר׳ן שענסטען דעקאָרירטען שוי-פענסטער וועט דער מאַגיסטראַט אַרויס-געבען פערשידענע דיפּלאָמען.

פערגוואלטיגט א 13-יעהריג מיידעל

דער פאָטער פון מיידעל חיל דעם אויסוואורף דער׳הר׳גענען.

אין דאָרף סראַמאָסקאַ, לאַסקער קרייז, איז אויף דעם 13-יעהריגען מיידעל סטעפאַניאַ מילטשאַרעק, וועלכע איז שפּעט אין אַ ענד געגאַנגען צו זיך אַ היים אָנגעפאַלען דער פּאַראָבעק קאָסנאָווסקי און זי פערגוואלטיגט.

ווען דער פאָטער פון דער אומגליק-ליכער האָט זיך וועגען דעם דערוואוסט, האָט ער געוואָלט דעם פּאַראָבעק דער׳הר׳גענען, נאָר די שכנים האָבען דערצו נישט דערלאָזט.

דער אויסוואורף איז נעלם געוואָרען.

רודאלף וואלענטינא'ס לעבען און טויט

די קאריערע פון רודאלף וואלענטינא וועלכער איז געשטארבען אין דעם על-טער פון 31 יאהר. אין דער סאמע בלי-העדנסטער צייט פון זיין בעריהמטקייט, איז זעהר כאראקטעריסטיש פאר אמע-ריקא.

אין קיין לאנד וואלט רודאלף וואַ-לענטינא נישט געווארען אזוי בעריהמט ווי אין אמעריקא, און ס'איז אויך מעהר ווי זיכער, אז אויף אנ'אנדער געביט פון קונסט וואלט אזא מענש ווי רודאלף וואלענטינא קיינמאל ניט דערגרייכט אזא הויך.

ערשט מיט דרייצעהן יאהר צוריק איז רודאלף וואלענטינא געקומען קיין אמע-ריקא, א ארימער איטאליענישער בחור'ל, אויף וועמען קיינער האט זיך ניט אומ-געקוקט און די מינדעסטע אויפמערק-זאמקייט נישט געשענקט.

ארים, אהן א סענט אין קעשענע האט ער זיך ארומגעבלאנקעט איבער די גאסען פון דער גרויסער שטאדט ניו-יארק און געזוכט ארבייט, און אזוי ווי ער האט פון קליינערהייט אן געהאט א נייגונג צו גערטנעריי, איז ער אריינ-געפאלען צו איינעם א רייכען מאן אין לאנג איילאנד און דארטען האט ער געארבייט אין גארטען. ער איז טאקע אין גערטנעריי געווען א פאכמאן, ווייל אין דער היים, אין איטאליען, האט ער געענדיגט אזא שולע.

ווי א סך אנדערע ארימע אימיגראנ-טען, האט ער געוויס געטרוימט וועגען צושלאגען זיך צו א תכלית אינם „גאל-דענעם לאנד" און זיין אידעאל איז גע-ווען צו ווערען א פארמער.

צו פערשידענערליי ארבייטען האט זיך רודאלף וואלענטינא געווארפען אין אמעריקא די ערשטע צייט. מען האט איהם געקענט זעהן מיט א בעזים און מיט א שער אין סענטראל פארק, וואו ער האט אכטונג געגעבען אויפ'ן גראז און אויף די ביימער. מען האט איהם אויך געקענט זעהן ביי פוצען מעש און קופער. ער האט געטון אלץ אבי ניט ליידען קיין הונגער, און נאכדעם האט ער זיך א נעהם געטון צו גאר א נייער פרנסה—ער איז געווארען א טענצער אין רעסטאראנען און קאפע הייזער.

א טענצער איז ער געווען זעהר א גוטער, א בחור איז ער געווען א שעה-נער האט ער וואס ווייטער געקראגען אלץ מעהר געלעגענהייטען, און דאן האט איהם זיינער א פריינד אנגעהויבען איינרעדען, אז ער וואלט געדארפט פרובען זיין מזל אין די קינא'ס.

א דאנק די פערבינדונגען, וואס ער האט שוין דאן געהאט אין דער טעא-טער וועלט, האט ער זיך גענומען שפא-רען אלץ נעהנטער און נעהנטער צו די קינא'ס, אבער, ווי עס שיינט, האט ער געהאט א סך ענטוישונגען, און ווען ער האט זיך געלאזט פאהרען קיין קאלי-פארניע, האט ער מעהר געטראכט וועגען ווערען א פארמער, איידער א קינא אקטיאר. ווארום אין פארמעריי האט ער זיך געפיהלט היימישער ווי אויף דער ביהנע.

ווי געוועהנליך איז ער די ערשטע צייט געווען ניט מעהר ווי אנ'ארטיסט וואס קריגט זעהר ווייניג פאר די קליי-נע ראלעכלאך, אבער א צופאל האט איהם א שטויס געטון אין אנ'אנדער זייט און ער איז ארויף אויף דעם וועג, וואס האט איהם שפעטער געפיהרט צו וועלט-בעריהמטקייט.

גאנץ אמעריקא איז דאן געווען פער-כאפט פון דעם טאנגא-טאנץ, וואס איז אין יענער צייט געווען אזוי בעריהמט. וואלענטינא איז געווען א גרויסער מאדים אין טאנגא, און אזוי ווי מען האט גראד געדארפט האבען א שעהנעם בחור, וואס טאנצט גוט די „טאנגא" און קען זיין א גאלאנטער „ליבהאבער" אויף דער ביהנע, האט מען וואלענטינא'ן אנגאַ-זשירט פאר דער ראלע.

און פון דאן אן האט איהם אנגע-הויבען נעהן זעהר גוט.

די „טאנגא" האט איהם, גוט צו-גע-שפילט: זיין שעהנקייט, גאלאנטקייט און אויך זיין פעהיגקייט האבען איהם ארויס-געהאלפען.

די בילדער, אין וועלכע ער איז אויפ-געטראטען אין גרויסע ראלען, אדער אין הויפט-ראלען, האבען אלע מאל גע-האט א גרויסען ערפאלג. און א היבשען טייל האבען אין דעם געהאט די פרויען, וועלכע ווייזען ארויס אזוי פיל היסטע-רישען ענטוזיאזם פאר א שעהנעם און העלדישען אקטיאר.

זיי האבען אנגעפאקט אלע טעאטערס וואו מען האט געשטעלט די בילדער, אין וועלכע רודאלף וואלענטינא האט געשפילט, און ער האט שנעל דערגרייכט אזא הויך, אז דער קאפ האט זיך איהם אזש פערדרעהט.

ער האט אנגעהויבען פערדינען גרוי-סע געלדער, וואס האבען זיך איהם גאר קיינמאל ניט גע'חלום'ט. ער האט—אין א יאהר צייט געמאכט א מיליאן דאלאר. יונג איז ער געווען, פייער האט ער אין זיך געהאט א סך, האט ער אנגע-הויבען לעבען א טאג אויף וואס די וועלט שטעהט.

זיין פערמעגען און זיין גרויסער נא-מען האבען פאר איהם טיר און טויער געעפענט און ער האט זיך א ווארף גע-טון טרינקען דעם בעכער פון פערגע-ניגען ביז'ן דנא...

אז לעבען זאל זיין געלעבט !...

און מעגליך, אז אין דעם איז געווען נאך אנ'אורזאכע:

וואלענטינא איז ניט געווען קיין גע-זונטער מענש.

דער בעוואוסטזיין, אז ער איז ניט געזונט, האט איהם, א פנים, גאנץ אפט געפייניגט. זיינע פריינד דערצעהלען, אז ער פלעגט ניט איין מאל רעדען וועגען דעם, אז ער איז זיכער, אז ער וועט שטארבען יונג. און דאס האט נאך מעהר ארויסגערופען אין איהם דעם בעגעהר צום שטורם און צום גענוס אין לעבען...

ער האט זיך אליין איינגערעדט, אז עס איז בעסער, ווען מען שטארבט יונג און מען דערלעבט ניט צו אזא עלטער, ווען די כוחות זענען שוין אויסגעשעפט.

צו דעם טומעל ארום זיין נאמען אלס וועלט-בעריהמטער אקטיאר, איז נאך צוגעקומען דער טומעל, וואס האט זיך געשאפען ארום איהם איבער דעם, וואס ער האט זיך אלע מאל גע'גט, אלע מאל חתונה געהאט און זיך אלע מאל פערליבט.

כאטש ער איז נאך געווען אזוי יונג, האט ער שוין זיך גע'גט מיט צוויי ווייבער און עטליכע מאל געהאלטען ביי חתונה האבען מיט א דריטער...

אין 1919, ווען ער איז נאך ניט בע-ווען בעקאנט אלס אקטיאר, האט ער חתונה געהאט מיט דער אקטריסע דושין עקער, און מיט קנאפע דריי יאהר שפעטער האט ער זיך מיט איהר גע-גט. א קורצע צייט נאכדעם האט ער חתונה געהאט מיט מיס האדנאס, אויך אנ'אקטריסע. וועלכע איז אויף דער ביהנע געווען בעקאנט אונטער'ן נאמען נאטאשא ראמבאווא. מיט איהר האט ער זיך אויך ניט „געעלטערט": אין א קור-צער צייט ארום האט ער זיך מיט איהר אויך גע'גט.

די לעצטע צייט האט מען גערעדט, אז עס האלט ביי א שדוך צווישען איהם. וואלענטינא'ן, און דער בעריהמטער פאלא נעגרי. אין דער זעלבער צייט האט מען אויך גערעדט וועגען אנדערע יונגע פרויען וועלכע שדכנען זיך צו וואלענטינא'ן.

עס איז א פאקט, אז פרויען האבען איהם זעהר שטארק ליב געהאט, אז זיי האבען זיך אלע מאל געיאגט נאך איהם און אז זיי האבען א סך געטרוימט פון איהם...

זיין טויט האט ביי א סך פרויען ארויסגערופען טרערען. אין די גאסען האט מען געקענט זעהן ווי מיידלעך לעזען די גייעס וועגען זיין טויט מיט טרעהרען. די צייטונגען בעריכטען, אז איינינגע פרויען האבען גע'חלש'ט, ווען זיי האבען דערהערט, אז זייער ליבלינג „רודי", איז שוין טויט.

אבער נישט קוקענדיג דערויף, וואס ער האט געהאט אזוי פיל פערעהרערינס וועלכע מען האט געקענט צעהלען אין די הונדערטער טויזענדער, איז ער דאך געשטא' בען עלענד און איינזאם.

ווען ער האט דעם לעצטען אטעם אויסגעהויכט, איז ארום זיין בעט נישט געווען קיינער פון די נאהענטע. זיין ער-שטע פרוי, די אקטריסע דושין עקער, האט אפילו יא ארויסגעוויזען אויפמערק-זאמקייט צו איהם; זי האט איהם צוגע-שיקט א טעלעגראמע מיט גוטע וואונ-שען, בלומען און געהאלטען אין איין אפרופען אויפ'ן טעלעפאן, פרעגענדיג וואס ער מאכט און ווי ער פיהלט זיך. אבער ביי זיין טויטען-בעט איז זי נישט געווען.

אויך זיין צווייטע ווייב, די אמערי-קאנער אקטריסע מיט'ן רוסישען נאמען איז ביי זיין טויטען-בעט נישט געווען, זי איז גאר איצט אין פאריז און זיין געליבטע, די בעריהמטע פאלא נעגרי, איז אויך ביי זיין טויטען בעט נישט געווען. זי איז גאר איצט אין האליוואוד; זי האט עטליכע מאל אפגערופען אויפ'ן טעלעפאן, געפרעגט וואס דער קראנקער מאכט, אלץ גע-זאגט, אז אט קומט זי, אט קומט זי; אבער זי איז נישט געקומען.

קיין איינער פון זיינע נאהענטע, קיין איינער פון זיינע קרובים איז ביי זיין טויטען בעט נישט געווען. זיין ברודער איז איצט אין פראנקרייך און זיין שוועסטער איז אין איטאליען.

און אזוי איז אויסגעקומען, אז ער, דער בעריהמטער סטאר, דער העלד, וועגען וועמען הונדערטער טויזענדער פרויען האבען געטרוימט און הונדער-טער טויזענדער מענער האבען פער-עהדט – ער איז געשטארבען עלענד און איינזאם, אהן פריינד ארום זיך, אהן אייגענע און אהן נאהענטע, וואס זאלען פערגיסען אנ'אמת'ען טרעהר.

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" ענטווארטען אויף יורידישע אנפראגען, וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

2077. ה. ב. פון גלובנע גאס.

2078. י. ד. פון וואסאדניא.

הגם די ארטיקלען, מיט וועלכע איהר האנדעלט זענען נישט פון ערשטען גע-ברויך, דעריבער קאן מען נעגען אייך נישט פערפיהרען קיין פראצעס פאר ליכ-ווע. צוציהען צו פעראנטווארטליכקייט קאן מען אייך יא. פאר נישט האבען קיין צעניק, וואס איז פערפליכטעט פאר אלע סחורות. עס דראהט אייך א געלד-שטראף ביז 50 זלאטעס.

—

2079. אפרים הענעכאוויטש.

דערלאנגט אנ'אפעלאציע, איהר האט געוויסע שאנסען אין דער 2 אינסטאנץ דעם פראצעס צו געווינען. אויף די צרות קאנט איהר זיך פעררופען.

—

2080. ה. ל.

דער פראקוראטור-אמט האט נישט קיין רעכט צו אנולירען א פראצעס. אויב די אויספארשונג גיט נישט קיין גענוג מא-טעריאל צוצוציהען א בעשולדיגטען צו געריכט. פעראנטווארטליכקייט, שטעלט די פראקוראטור צו איהר מיינונג וועגען אנולירען דעם פראצעס דעם קרייז-געריכט אויב דאס קרייז-געריכט אנער-קענט די מיינונג פון דער פראקוראטור פאר בעגרינדעט, אנולירט דעם פראצעס, דער אנקלאגער ווערט מיטגעטיילט וועגען דער רעזיזיע און ער האט אויך דאס רעכט אין אפעלאציאנס-געריכט צו דערלאנגען אנ'אנקלאגע.

—

2081. ב. פון וואלבארסקא גאס.

עס דראהט ארעסט ביז 14 טעג, עווענטועל א געלד-שטראף. די פרוי ווערט צו געריכטליכע פעראנטווארט-ליכקייט נישט צוגעצויגען. די חתונה-אקטען זענען גילטיג.

קופאן.

יורידישע אפטיילונג פון „נייעם פאלקסבלאט"

בעת דערלאנגען אנ'אנפראגע אויף א יורידישע עצה דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגע-געבען. אויף אנפראגען אהן קופאן וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 14. סעפטעמבער 1926.

2073. אליאן.

2074. ה. גינסער.

2075. א לעזער פון ראדאגאשטש.

וועגען אייערע ענינים מוזט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט טעגליך פון 3 ביז 4 נאכמיטאג אין רעדאקציע, מיטברענגענדיג די צייטונג.

—

2076. א לעהרער פון א שול.

עס איז טאקע פאראן אזא געזעץ און דאס איז דער ארט. 111 פון אוס-טאוו וועגען אפגעמיינעם פליכט פון מי-ליטער-דינסט. לויט'ן דערמאנטען אר-טיקעל זענען די לעהרער נישט סתם בעפרייט פון מיליטער-דינסט נור זיי קאנען בעפרייט ווערען, אויב די בע-רופענע מאכט וועט בעשטעטיגען, אז עס איז נאך פאראן א מאנגעל אין פאלקס-לעהרער. אויף איבונגען ווערען זיי סאי-ווי גערופען. אויב זיי פערלא-זען דעם לעהרער-פאסטען, נאך נישט אלט ווערענדיג 36 יאהר, ווערען זיי נאך אריינגעצויגען אין אקטיווען דינסט. די הנחה איז נור חל פאר לעהרער פון עפענטליכע שולען.

זכרונות וועגן הרב אלי' חיים מייזעל זצ"ל

114) בעארבייט טעציעל פאר'ן „נ. פאלקסבלאט"

אמאל נאך ניי-יאהר, ווען די לאדזער שענקערס און רעס-טאראטארען זענען געגאנגען בענייען זייערע קאנצעסיעס האט מען כמעט אלע יודישע קאנצעסיאנערען אפגעזאגט צו בענייען זייערע קאנצעסיעס. קיין שום מאטיווען האט מען דערביי נישט אנגעגעבען, ס'איז געווען קענטיג, אז דאס איז אנ'אנטיסעמיטיש שפיצעל. צווישען די יודישע שענקערס איז געווארען א מהומה. מ'האט אנגעהויבען זיך בעמיהען און אנווענדען כל-ערליי פרא-טעקציעס. ס'האט גארנישט געהאלפען, די לאדזער בעאמטע הא-בען געענטפערט, אז דאס איז א פעראָרדנונג פון דער פיעטרי-קאווער גובערניע און זיי קענען גארנישט צו דעם טון. ווען די שענקערס האבען שוין נישט געהאט קיין שום עצה האבען זיי זיך געווענדעט צום לאדזער רב.

ס'איז באמת געווען זעהר אנ'ערנסטער ענין. ס'האט גע-דראהט דערמיט, אז הונדערט יודישע משפחות זאלען פער-לירען זייער פרנסה. דער רב האט זיך דעריבער גלייך פערנומען מיט דעם ענין. איבערצייגענדיג זיך, אז ס'איז ווירקליך פאראן א געהיימער צירקולאר צוצונעהמען ווי ווייט מעגליך ביי די יודען זייערע קאנצעסיעס, האט דער רב בעשלאסען גלייך ארי-בערצופאהרען קיין פיעטריקאוו צום גובערנאטאר.

גובערנאטאר איבער דער פיעטריקאווער גובערניע איז דעמאלס געווען מילער. דער רב איז אוועקגעפאהרען קיין פיעט-ריקאוו. אין קאלושקי האט מען זיך געדארפט איבערזעצען אויף דעם צוג, וואס איז געגאנגען צו דער גרעניץ. אויף דעם דאזיגען צוג האט מען געדארפט ווארטען עטליכע מינוט. דער רב איז אריין אין וואקזאל און האט געווארט. פלוצלינג האט דער רב דערהערט הינטער זיך א קול אויף רוסיש:

גוט מארגען ה' ראבינער, וואוהין פאהרט איהר?

דער רב האט זיך אומגעדרעהט און דערזעהן פאר זיך דעם גובערנאטאר מילער. ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט איז דער גובערנאטאר געפאהרען אין דינסט-אנגעלעגע.הייטען פון פיעטריקאוו קיין לאדז און איז אין קאלושקי אראפגעגאנגען, ווייל ער האט דורכ'ן פענסטער דערזעהן דעם לאדזער רב, פון וועל-כען דער גובערנאטאר האט זעהר שטארק געהאלטען.

— איך פאהר טאקי צו אייך, ה' גובערנאטאר האט גע-זאגט דער רב.

— צו מיר, האט דער גובערנאטאר געזאגט, אין וואס פאר אנ'אנגעלעגענהייט.

— איהר ווייסט דאך, וואס פאר א ענינים איך קען האבען צו אייך, דאס איז כלל-זאכען, אויסבעסערען בעגאנגענע עולות, אדער עפעס עהנליכעס.

איך בין גרייט אייך אויסצוהערען האט געזאגט דער גו-בערנאטאר, זאגט ה' ראבינער וואס איהר פערלאנגט.

— ניין, איצט וועל איך אייך נישט זאגען, האט געענט-פערט דער רב, איך וויל נישט, אז דער ענין זאל זיין א צופע-ליגער. מיר האבען זיך דאך צופעליג דא געטראפען, איך וועל דעריבער קומען צו אייך אנ'אנדערש מאל.

דער גובערנאטאר האט אבער דוקא פערלאנגט, אז דער רב זאל איהם דא אויפ'ן ארט זאגען אין וואס פאר א געלעגענ-הייט ער פאהרט צו איהם, ווען דער רב איז דעראויף נישט איינגעגאנגען האט דער גובערנאטאר געזאגט:

— אויב אזוי פאהר איך צוריק מיט אייך קיין פיעטראקאוו און מיר וועלען דארט דעם ענין ערלעדיגען. און כך-הוא. דער גובערנאטאר איז צוזאמען מיט'ן רב צוריקגעפאהרען קיין פיעט-ריקאוו און דארט האט ערשט דער רב דערצעהלט וועגען וואס פאר א ענין ער איז געקומען.

ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט האט דער גובערנאטאר בכלל נישט געוואוסט פון דעם דאזיגען צירקולאר, דאס איז בע-ווען אנ'אויפטו פון דער הויפט-אקציז-פערוואלטונג. דער גובער-נאטאר האט גלייך אויפ'ן ארט אנולירט די דאזיגע געהיימע פעראָרדנונג און צוזאמען מיט'ן רב צוריקגעפאהרען קיין לאדז. אלע יודישע שענקערס און רעסטאראטארען האבען צוריק בעקומען זייערע קאנצעסיעס.

(פארטזעצונג קומט).

דזשעק דער בויכשניידער פון ברידזשפאָרט,

וועלכער האָט צושטאָכען 16 מיידלעך און האַלט די גאַנצע שטאָדט אין שרעק.

ברידזשפאָרט געהט איצט כאַדאָראַם. 16 מיידלעך זענען לעצטענס אַטאַקירט געוואָרען און צעשטאָכען געוואָרען מיט אַ מעסער פון אַן אומבעקאַנטען מאַניאַק (אַזאַ מין משוגענער). די גאַנצע שטאָט איז אויפגערעגט. מען האָט מורא אַרויס צוגעהן אין גאַס ווען עס ווערט פינסטער.

ספעציעל איז די שרעק גרויס פאַר די יונגע מיידלעך, ווייל ווי עס ווייזט אויס האָט דער מאַניאַק אַ נייגונג צו שטעכען בלויז מיידלעך. ער אַטאַקירט זיינע קרבנות אפילו ווען זיי זענען בעגלייט פון זייערע עלטערן אָדער פריינד, און יעדעס מאָל פערשווינדט ער ווי פון אונטער די הענד. איינינע האָבען אָט דעם מאַניאַק געזעהן, האָבען איהם זאָגאַר נאָכגעיאָגט, אָבער כאַפּען איהם האָבען זיי נישט געקענט.

די פעהיגסטע דעטעקטיווען זענען אַרויסגערופען געוואָרען, אָבער דערווייל איז פון דעם מאַניאַק קיין שפור נישטאָ. בלויז פון צייט צו צייט לאָזט ער פון זיך הערען מיט אַן אַטאַקע אויף אַ נייעם קרבן.

די אַטאַקעס אויף די ברידזשפאָרטער מיידלעך דערמאָנען אָן דעם בעריהמטען „דזשעק דער בויכשניידער", וועלכער האָט מיט יאָהרען צוריק טעראָריזירט גאַנץ לאָנדאָן און וועלכער האָט ערמאָרדעט און צושניטען אויף שטיקלעך אַ גרויסע צאָהל פרויען. מיט 11 יאָהר צוריק האָט אויך ניו־יאָרק געהאַט אַזאַ „דזשעק דער בויכשניידער". עטליכע קינדער זענען ערמאָרדעט געוואָרען אויפ'ן שוידערליכסטען אופן. דער ניו־יאָרקער „דזשעק דער בויכשניידער" איז נישט פערבליבען אַזאַ געהיימניס ווי דער לאָנדאָנער מאַניאַק, אָבער ווי עס איז דערווייל דער משוגענער, וואָס אַטאַקירט די מיידלעך פון ברידזשפאָרט.

דער ניו־יאָרקער „דזשעק" איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד נאָך דעם ווי ער האָט זיך מודה געווען פאַר זיין פאָטער אין די שוידערליכסטע פערברעכענס אויף די קליינע קינדער.

דער „דזשעק" פון ברידזשפאָרט אונטערשיידעט זיך פון די אַנדערע „דזשעקס" מיט דעם, וואָס קיינער פון זיינע קרבנות זענען נישט געפונען געוואָרען ערמאָרדעט. זיי זענען בלויז צושטאָכען געוואָרען מיט אַ מעסער. אָבער דאָך מאַכט עס די אויפרעגונג אין שטאָדט נישט קלענער, ווייל קיינער ווייס נישט צי זיינע אַטאַקעס קענען נישט אַמאָל פערוואַנדעלט ווערען אין מאָרדען.

דער בעריהמטסטער פון אַלע „דזשעקס" איז געווען אין לאָנדאָן מיט 38 יאָהר צוריק. דעם 8-טען אויגוסט, 1888 האָט אַ פּאָליציי-מאַן געפונען אַן ערמאָרדעטער פרוי אין דעם ווייטשעפעל דיסטריקט. דער קערפער פון דער פרוי איז געווען אַזוי צושניטען, אַז עס האָט באַלד אַרויסגערופען אַ פערדאַכט, אַז דאָס איז נישט קיין געוועהנליכער מאָרד, נאָר אַ שוידערליכער פערברעכען, וואָס איז בעגאַנגען געוואָרען פון אַ משוגענעם.

די דעטעקטיוון האָבען זיך אַרויסגעלאָזט זוכען דעם מערדער, אָבער איידער זיי האָבען געפונען אַ וועלכען עס איז שפור, איז לאָנדאָן אויפגעשוידערט געוואָרען פון אַ צווייטען מאָרד, אויך אין דעם זעלבען ווייטשעפעל דיסטריקט, וועלכער איז געווען זעהר ענליך צו דעם ערשטען. די ערמאָרדעטע איז געוועזען מערי ניקאָלס. איהר קערפער איז געווען צושטאָכען און צושניטען אין צענדליגער פלעצער.

נאָך דעם האָבען די מאָרדען פון דעם מאַניאַק אָנגעפאַנגען ווערען אָלץ אָפטער און די פּאָליציי אָלץ פערצווייפעלטער, ווייל זיי האָבען פאַר קיין פאַל דעם מערדער נישט געקענט כאַפּען. אַזוי האָבען די מאָרדען אָנגעהאַלטען אַ געוויסע צייט, ביז זיי האָבען פלוצלונג אויפגעהערט. דעם משוגענעם האָט מען קיינמאָל נישט געכאַפּט. מען האָט איהם אַ נאָמען געגעבען „דזשעק דער בויך־שניידער" און ער איז נאָך עד היום איינער פון די מערקווירדיגסטע געהיימנישען פון דער לאָנדאָנער פּאָליציי.

דער „דזשעק" פון ניו יאָרק איז געוועזען א געוויסער יונגערמאַן נייטהען שוואַרץ. דערוואוסט אָבער האָט מען זיך פון איהם נישט דורך דעם, וואָס ער איז אַריינגעפאַלען צו דער פּאָליציי, נאָר ווייל ער האָט זיך אַליין גענומען דאָס לעבען. ער האָט זיך מודה געווען פאַר זיין פאָטער אין ערמאָרדען עטליכע קינדער בעת אַן אָנפאַל פון משוגעת, און דער פאָטער האָט צו איהם געזאָגט:

„עס איז דאָ בלויז איין אויסוועג פאַר דיר, דו מוזט בעגעהן זעלבסטמאָרד".

דער יונגער שוואַרץ איז גלייך אַריין אין זיין צימער, האָט אָפּגעדרעהט די גאַז, און איז שפעטער געפונען געוואָרען אַ טויטער. אויף אַ שמוציגען קאָלנער האָט ער אויפגעשריבען די פאָלגענדע ווערטער: „איך בין נישט שולדיג. איך בין משוגע. שולדיג אין דעם זענען די שעהנע פרויען און זייערע פערפוצטע פנים'ער".

דער ערשטער קרבן פון דעם ניו־יאָרקער „דזשעק" איז געווען די 12-יעהריגע מיידעלע לוריא באַנאַרס, איינמאָל שבת שפעט נאָכמיטאָג איז דאָס מיידעלע אַרויסגעגאַנגען פון הויז צו בעגעגענען איהר פאָטער. זי האָט אָבער דעם פאָטער נישט בעגעגענט. אויף דעם צווייטען טאָג איז זי געפונען געוואָרען אויף אַ ליידיגען פּלאַץ אין אַ שטאַרבענדען צושטאַנד. איהר גאַנצער קערפער איז געווען צושניטען מיט אַ מעסער. דער האַלז איז געווען איבערגעשניטען. אינגאַנצען האָט זי געהאַט 41 וואונדען.

דאָס מיידעלע איז געפונען געוואָרען אַ נאַקעטע. דער מערדער האָט זי אַוועקגעזעצט אויפ'ן פּלאַץ, האָט אַרומגעוויקעלט דעם צעשניטענעם קערפער מיט אַלטע צראַטעס און האָט זי אונטערגעשפאַרט פון הינטען, כדי זי זאָל פערבלייבען זיצען אפילו נאָך דעם ווי זי וועט שוין שטאַרבען.

דער צווייטער קרבן איז געווען די 5-יעהריגע מיידעלע לעאָנאַרא קאָהן. דעם 19-טען מערץ 1915 אַרום 7 אַ זייגער אין אָוונד, איז דאָס מיידעלע אַרונטער־געגאַנגען קויפען מילך. שפעטער האָט מען דערהערט ווי אַ קינד קרעכצט. מען האָט אויסגעפונען, אַז דאָס איז די קליינע לעאָנאַרא קאָהן, וועלכע איז געלעגען אַ צעשניטענע מיט עטליכע און פערציג וואונדען אויפ'ן קערפער. נעבען איהר איז געשטאַנען דער קריגעל מילך, וואָס זי האָט געטראָגען, און אַ דעקעל, וואָס זי האָט געהאַלטען שטייף אין איהר הענטעל. איין וואונד איז געווען אַזוי טיף, אַז ס'איז דורכגעגאַנגען דורך-און-דורך דורכ'ן קערפער.

דער דריטער קרבן איז געווען דער 4 יעהריגער יונגעלע טשאַרלס מאָריי, וועלכער איז אויך ערמאָרדעט געוואָרען אויפ'ן זעלבען שוידערליכען אופן ווי דאָס מיידעלע קאָהן מיט אַ 10 מינוט פריהער, האָט דער מערדער געמאַכט אַ פערזוך צו דערהרג'ענען די 8-יאָהריגע מיידעלע לואיזע ביידינג. זי האָט אָבער אָנגעהויבען שרייען און די שכנים האָבען געגומען לויפען אַרונטער צו זעהן וואָס דאָ קומט פאָר. דער מערדער איז פערשוואונדען. אין 10 מינוט אַרום האָט ער ערמאָרדעט דאָס יונגעלע מאָריי.

ענליכע „דזשעקס" זענען אויך געווען אין דייטשלאַנד, פראַנקרייך, אין קאַנאַדע און אין איינינע אַנדערע לענדער, אָבער קיין איינעם פון זיי האָט מען נישט געכאַפּט. דער ניו־יאָרקער מאַניאַק איז דער איינציגער וואָס איז בעוואוסט פון דעם סאָרט מערדער, און אויך אַ דאַנק דערפאַר, וואָס ער איז אַליין בעגאַנגען זעלבסטמאָרד און האָט איבערגעלאָזען דעם אויפשריפט און וועלכען ער האָט זיך מודה געווען אין דעם פערברעכען.

Dr. Prybulski

זאַוואַדזקאַ 1, טעל. 25-38.

ווענערישע- און האַר- הויט - קראַנקה. מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האַר-אויספאַל), רענטגען-שטראַלען. נעמט אָן 9—1, 4—8 אָוו., דאַמען: 4—5

די רענאָמירטע שולע פאַר קינדער פון יוד. אינטעליגענץ

7-קלאַסיגע **שולע** פון פ. קאַצענעלזאָן נאַחומאָב נייגאַס 6 צווישען גאַוואָמיצקאַ און וואָלטשאַנסקאַ

עס ווערען אָנגענומען אין אַלע קלאַסען אין עלטער פון 7 ביז 14 יאָהר

שילער און שילערינס.

אַ ספּעציעלער פּאַרבערייטונגס-קלאַס פאַר ענטוויקעלטע 6-יעהריגע קינדער. אַ גרויסער פּראָגראַם פון העברעאיש און רעליגיעזע יודישע לימודים. די למודי-קודש ווערען געלערנט אונטער דער הנהלה און השגחה פון בעריהמטען אַלטען למדן

ר' בנימין יעקב קאַצענעלזאָן.

ביי דער שולע עקזיסטירט פאַר קינדערלעך פון 3 ביז 6 יאָהר

Freblówka / אַ פרעבעל-שולע

פּיידישע אין העברעאישע לידער און לייכטע געשפרעכען. גימנאַסטיק מיט מוזיק. ריטמישע טענץ. האַנד-אַרבייט. אַנפאַנגס-לעהרע פון לעזען, שרייבען פּויליש אין עברית (דאַוונען).

נאָכמיטאָג-שולע 50% ביליגער. נאָכמיטאָג - פרעבעלשולע.

979

איינשרייבונגען פון ר"ח אלול טעגליך פון 11 ביז 1 און פון 5 ביז 7 אָוונד.

Dr. med. I. WAJNBERG

Cegielniana 47 tel. 26-02

אונערליכע קראַנקהייט. ספּעצ. לונגען און האַרץ קראַנקהייטען בעשטראַלונגען מיט קונסטליכען בערג-זון.

נעמט אָן פון 3—5 נאָכמיטאָג. 817

Dr. med. H. LUBICZ

צעגיעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32.

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענעריש און מין קראַנקהייטען. 839

היילונג מיט קוואַרץ-לאָמפּען (האָר-אויספאַל)

נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוונד

Dr. L. LEWITAN

נעהמט אָן אין דערהייב פון 4 ביז 6 אָוונד צו קליניק-פרייזען. 711

31 גדאַנסקאַ 31.

פערצאָלונגען, פערזיכערונגען, מאַגאַזינירען

אין וואַלד פון לײַדענשאַפטען.

(ראָמאַן).

(40

קאַפּיטעל 75.

לױכטער איז װידער דאָ!

— לויכטער איז ווידער דאָ!

דער דאָזיגער שרעק-געשריי האָט אָפּגעהילכט אין גאַנץ באָסאָו, און איבער דעם גאַנצען דייטשען געביט, דורך וועלכען עס שווימט דורך דער רהיין.

מיט דער שנעלינקייט פון א בליץ האָט זיך אומעטום פערשפרייט די דאָזיגע שרעקענדיגע ידיעה:

— לויכטער האָט זיך ווידער בעוויזען!

די ערשטע צייט האָט מען נישט געוואָלט גלויבען דערין; מענשען האָבען נישט געגלויבט די אייגענע אויערען, און געהאַלטען די, וואָס האָבען פערשפרייט די קלאַנגען וועגען לויכטער'ס אָנקומען פאַר ליגנער און שווינדלער.

צוויי יאָהר האָט קיינער נישט געהערט וועגען דעם בעריהמטען גזלן און זיין חבריא. אויפ'ן רהיין איז געווען פולשטענדיג רוהיג. אין משך פון דער גאַנצער צייט איז קיין איין אָנפאַל נישט פאָרגעקומען, קיין איין פערברעכען, וואָס מ'זאָל אין איהם קאָנען חושד זיין לויכטער'ן.

די איינוואוינער פון די פּירינעאישע פּראָווינצען האָבען זיך געהאַט איינגאַנצען בערוהיגט; קיינער האָט נישט געצווייפעלט, אַז דער רויבער האָט שוין אויף שטענדיג פערלאָזט דאָס לאַנד. דער פּירושׁ פון נאָסאָו בכבודו ובעצמו האָט אויך געהאַלטען, אַז עס איז אַזוי, און פערזיכערט זיינע מקורבים, אַז די ענערגישע בעלאַגערונג פון נעראָבעיג האָט עס געוויס געבראַכט דערצו, אַז לויכטער מיט זיינע חברים האָט זיך שטאַרק איבערגעשראָקען, און האָבען דעריבער פערלאָזט נאָסאָו.

אַזוי-אַרום האָט מען זיך אין לויכטער'ן בישלעכווייז פערגעסען, פונקט ווי מען פערגעסט אין אַן'עת צרה, וואָס איז שוין לאַנג פערביי.

בלויז מוטערס האָבען דערצעהלט פאַר זייערע קאַפּריזע קינדער, וואָס האָבען זיך נישט געוואָלט פאָלגען — וועגען דעם מורא'דיגען לויכטער, דעם געהיימניספולען וואַלד-רויבער און גזלן; די קינדער האָבען זיך דאַן שרעקעדיג און צאַרט געטוליעט צו זייערע מאַמעס, צוזאָגעניג, אַז זיי וועלען אַלץ טון וואָס טאַטע-מאַמע וועלען הייסען, אַבי לויכטער זאָל זיך נישט צוריקקעהרען...

אויף די יאָהר-מערק פלעגט מען פערקויפען די בילדער פון דעם בעריהמטען רויבער.

עס זענען געשאַפען געוואָרען פיל פאָלקס-לידער, וואָס דער העלד פון זיי איז געווען — ער.

קיינמאָל אָבער איז אין די דאָזיגע לידער נישט געמאַכט געוואָרען קיין פאָרוואורף לויכטער'ן פאַר זיינע גזלנישע מעשים, און די סיבה דערפון איז געווען, וואָס אָט אַ די לידער זענען טאַקי געשאַפען געוואָרען פון די אָרימעלייט פון די געראַודפ'טע און געדריקטע, וועלכע האָבען נישט געהאַט קיין סיבה צופרידען צו זיין מיט לויכטער'ס נעלם-ווערען.

זיי האָט ער דאָך קיינמאָל קיין שלעכטס נישט געטון; פערקעהרט — בעת לויכטער האָט „אָפּערירט" אין דער דאָזיגער געגענד, האָבען די אָרימע לייט געהאַט אין איהם אַ פריינד און בעשיצער, און ערהויבט טאַקי די פּויערים און קליינע בעלי-מלאכות, וועלכע ער פלעגט אָפט בעפרייען פון שטייערען, אַליין בעצאָהלענדיג פאַר זיי.

לויכטער האָט דאַן מיט אַן'אייזערנעם ווילען און קאָנסעקווענץ געקעמפט געגען דער פערשקלאַפונג פון פּראָסטען פאָלק; ער האָט געקעמפט מיט אַלע מעגליכע מיטלען געגען די טאָג-טעגליכע עוולות, און ווען די רייכע לייט האָבען זיך ממש געצלמ'ט, ווען זיי פלעגען הערען זיין נאָמען — האָבען די אָרימע האַראָפּאַשניקעס איהם געבענטש, און געהאַלטען איהם פאַר זייער בעשיצער אויף דער ערד.

— לויכטער איז ווידער דאָ!

די דאָזיגע ידיעה האָט געמאַכט אַן'אומגעהויערען רושם: איין צד האָט אָנגעהויבען ציטערען און פלאַטערען פאַר שרעק — ווי אַ דונער פון קלאָהרען הימעל האָט זיי געטראָפען די דאָזיגע ידיעה; דער צווייטער צד, ווידער, האָט געיובעלט, און ביי איטליכער בעגעגעניש האָבען די, וואָס זענען פון לעבען בעזונדער'ס בע'עוולה'ט געוואָרען, איינער דעם אַנדערען איבערגעגעבען: — ווייסט, ברודער, לויכטער איז שוין ווידער דאָ ביי אונז! עס וועט שוין ווידער בעסער ווערען!

— יאָ, לויכטער איז ווידער דאָ!

ווי דער פריהלינג, וואָס קומט אַראָפּ אין איין נאַכט, אַזוי פלוצים און אונערוואַרטעט איז צוריקגעקומען לויכטער אין זיין בעליבטען פּירינעאישען לאַנד.

נאָכ'ן שווערען ככנה'דיגען וועג איז איהם מיט זיינע חברים ענדליך געלונגען צוצוקומען צו דער הייל אין נעראָבערג — צו זיין „שלאָס, רעזידענץ, שטאָט און פעסטונג".

עס איז שווער צו בעשרייבען די געפיהלען, וואָס לויכטער מיט לאַראַ'ן האָבען איבערגעלעבט, ווען האַנד ביי האַנד געהענדיג, זענען זיי צוגעקומען צום נעראָבערג — צו זייער אַלטער היים, צום אָרט, וואו זיי זענען גליקליך געווען.

עס איז געווען אַ וואונדערליך-ליכטיגע אויסגעשטערנטע נאַכט.

די לבנה האָט אויסגעשפּרייט איהר מאַגיש זילבער-שיין אויף דער גאַנצער סביבה אַרום.

(פאָרטזעצונג קומט).

TEATR-ŚWIETLNY „NOWOSCI” Piotrkowska, róg Głównej

בעקאַנטמאַכונג. הונדערטער מענשן זענען אוועק פון דער קאַסע, ניט האָבנדיק קיין בילעטן צו זעהען

Rudolf Valentino

אין'ם בילד: די 2-טע טויט-זינד

„Eugenja Grandet” לויט דעם מייסטערווערק פון באַלזאַק א. נ.

כדי נאָך צו געבן די מעגליכקייט דעם גאַנצן לאָדזשער פּובליקום צו זעהען זייער ליבלינג, ווערט דאָס בילד דעמאָנסטרירט נור ביז פרייטאג, ד. 17. חרושעשעו. בעמ.: נישט קוקנדיג אויף די קאָסטן פון די טויזנטער פון אַרויסגעגעבענע פאַרטרעטן פון וואַלענטינאָ, גיבן מיר אויך ווייטער אַרויס גענצליך אומזיסט. אַנאָנס! פון שנת Mae Murray איז בילד „ליבע אָרערטראַן”

רעיעל און בילינ!

דעם גרעסטן אויסוואהל פון

שטיקל געבעטע

פון אייגענער פּישלעריי.

פערש. פאַסענער, אויך אַפּציירער-אַרביים, מאַטראַצען, האַזעטקעס און אַטאַמאַנעס.

רעפּעראַטורען צו ביליגע פּרייזען.

איז נאָר צו בעקומען ביי

ג. לעוואָוויטש, לאָדז,

פּאָלנאַצנאַ 5, אין דויט רעכטס.

קומט און איבערציינט אייך! קומט און איבערציינט אייך!

רעיעל און בילינ!

אכטונג, שילערינס פון די

בית יעקב-שולע

24 צעגעלניאַנאַ 24

מיטוואָך, דעם 15-טען חרושעשעו, 9 פריה דאַרפט איהר קומען אין שולע.

גלייכצייטיג מעלדען מיר, אַז אין 7-טען אָדזשאַל ווערען נאָך אָנגענומען שילערינס.

די לייטונג. 924

ביז 30% ביליגער!

קויפט מען נור ביי מיר אַלערערט ערשטקלאַסיגע שרייב-מאַשין-סיסטעמען: נייע אויך געלעגנהייטליכע. עס ווערען אויך געקויפט און אויסגעטוישט אַלטע מאַשינען, טאַשמעט קאַלקע און אַלע אַנד. מאַשין צוגאַבען. רעפּעראַציע וואַרשטאַט פאַר אַלע סיסטעמען פירערט אויסגעלערנט מאַשין-שרייבען.

ADOLF GOLDBERG אַנדזשייא 1 1. שטאָק טעלעפאָן 37-54

Szkoła I. KACENELSONA

איינשרייבונגען פון נייע שילער און שילערינס טאָג-טעגליך פון 11 ביז 1 און פון 4 ביז 6 נאָכמיטאָג

אין קאַנצעלאַריע Cegielniana 28.

אין דער נאָכמיטאָג-שולע ביליגע פּרייזען.

מתקבלים ילדים וילדות מבני ארבע עד שש אל

גן הילדים העברי הראשון!

רעמעשניצע POMOC

פּאַרקומען-דע קראַנקע

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטן און דענטיסטן, קאַבינעטן אויף אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1 (רוג זגערזשקער), טעלעפאָן 129

עלעקטראָ-און ליכט-היילונגס-קאַבינעטן, רענטגענאָגראַפיע, בעשטראַהלונג (קוואַרץ-לאַמפּ). ס'ווערען אָנגענומען קראַנקע אויף אַלע ספּעציאַליטעטן דורך פאָלגענדע דאָקטוירים:

ד"ר קלאַטשקאַ	ד"ר פּאַקשאַנסקי
ד"ר שיפּרים	ד"ר מאַרגאַנסקי
ד"ר ליכטענשטיין	ד"ר ראָזאַלאָווסקי
ד"ר לאַנדאָ	ד"ר האַמער
פר' ד"ר ליכטענשטיין	ד"ר שפּאַלאַנסקאַ
ד"ר הערשפינקעל	ד"ר קרינסקאַ
	ד"ר לעווקאָוויטש

דענטיסט-ערצטע: כאַנעס, יאַנקאָווסקאַ, פּילעצקאַ, שניידער.

די לעטשניצע איז טעטיג פון 8 פריה ביז 7 אין אָוונד, זונטאָג און יום-טובים — פון 9 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג. 970

איינשפּריצונגען געגען שקאַרלאַטין.

א צימער

בײַ אַן אינטעליגענטער פאַמיליע, מיט הורכאַוים בעזונדערן אײַנגאַנג, אין דער געגענד פון נײַ-שטאָט ביז צעגעלניאַנאַ אויך אין די קווער-גאַסען, פאַר אַ צוקונפט. פאַר-פאַלק אָהנע קינד-בעגוצונג ווערט פון זאָפאָרט געזוכט. אָפערטען אין אַדמין. פאַר M. J.

---

28 נאָר 28 נאָר 28

פערקויפט נישט אײַער

מעבעל,

דיוואַנעס, פּעלצען, אַנציגער, נײַ-מאַשינען אַז"וו, בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט ביי די לאַנג-עקזיסטירענדע פירמע

ח. ראָזנט, בענעדיקטאַ 28

נאָר אין צאָהלט די העכסטע פּרייזען!

בעמ.: בײַ מיר אויך לאַגער שטענדיג פערשיידענע געניצטע מעבעל און נײַען צושטאַנד. פּרייזען צוגענגליכער, ווי איבעראַל!

28 נאָר 28 נאָר 28

כּחאַליפּיצירטע

זאָקען-קראַפט-אַרבייטער

צו גראָבע שקאַרפּעטען 911

ווערט געזוכט, שענקעוויטשאַ 30.

עלעקטרישע בעלייכטונג אין 5 טאָג!

ווער עס וויל האָבען עלעקטרישע בעלייכטונג שנעל און גוטע בעדינגונגען, אויף וועקסלען, אָדער קליינע ראַטעס, זאָל זיך ווענדען אין

ZAKŁAD ELEKTROTECHNICZNY

Piotrkowska 44 (אין הויף)

בעמערקונג: עס ווערען אויסגעפיהרט רעפּעראַטורען צו יעדער צייט. 912

אַ גרויסער אויסוואַהל

שירם

— פון —

אין שטעקענס

מיט 25 פּראָצ. ביליגער, ווי איבעראַל!

צו בעקומען אין ווערקשטאַט פון

ס. פינענבוים,

19 נאַרוטאָוויטש 19.

בעמערקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלערליי רעפּעראַטורען, ווי אויך איבערציהען. 324

געדענקט די אַדרעס: נאַרוטאָוויטש (דזיעלנאַ) 19.

אַ לאָקאַל

פון 6 אָדער 4 אָדער 3 צימערען

(ס'קאָן אויך זיין אַ לאָקאַל, וואָס לאָזט זיך איבעראַרבייטען אויף אַ דירה) אין ראַיאָן פון אַלטשטאָדט, זגערזשער, דרעוונאָווסקאַ, פּאָלנאָצנאַ, צאַלבאַרסקאַ, בושעושינער א. אַ. וו.

ווערט געזוכט.

שעקלערס זענען ווינשענסווערט. אָפערטען אין „נייעם פאָלקסבלאַט” אונטער „וואוינונג”. 968

אַשפּולעריין

ווערט געזוכט

צו סוזיסטערס

נאַוואָמיעסקאַ 3.

אין הויף, נעהיפעלע 12

השבת אבדה.

עס זענען פערלוירען געגאַנגען 4 וועקסלען: 1) 20 זל. אויסשטעלער סטאַניסלאַוו פּאָמאַרסקי, צאָהלבאַר ד. 20 סעפּטעמבער 1926; 2) 195 זל. אויסשט. סט. פּאָמאַרסקי, צאָהלבאַר ד. 30 סעפּט.; 3) 75 זל. אויסשט. ר. פעדערמאַן, צאָהלבאַר 3 סעפּט.; 4) 60 זל. אויסשט.: ר. פעדערמאַן, צאָהלבאַר 8 סעפּטעמבער און 22 דאָלאַר. דאָס געלד בעט מען זיך פערהאַלטען. די וועקסלען בעט מען אָבצוגעבען שלמה ראָזענבלום אַלטשטאָדט 3. די וועקסלען ווערען ערקלערט פאַר אומגילטיג. 9100

---

2 בעטען, א שראַנק,

2 ספּאַ־טשעזלאָנג, וואַרט צו פערקויפן

אַלעקסאַנדראָווא 28, וו. 26 פון 1-3 נאָכם

בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך

איך האָב די עהרע מיטצוטיילען, אַז איך האָב מיין גיוראָ איבערגעטראָגען פון פּעטריקאָווער 18 אויף

17 פּעטריקאָווער 17

2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאַדניאַ 52,

וואו עס ווערט פאָרטגעזעצט און געשריבען אַלערליי ביטעס לויט'ן אוסטאַוו, קלאָוזעס, ואַבעזופּעטשעניעס אויף אַלע שטעט און פּיילען, אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדוואָקאַטן. רעקורסעס — וועגן האַנצעסיעס און קאָמיסאַריאַט-רזשאַנדו, ביזנעס און אַלע פּאָליצי-בעציר, שותפות-אַקטעו, סטאַטוטען, אַקטען אינטערווענציעס, אַקטען דעראַקטיוויעס, קאָרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען. 503

רעכטס-קאָנסולענט י. מאַנעלאַ

פּעטריקאָווער 17, זאַבאַדניאַ 52

שנעל, רעעל און ביליג!

יעדער איינציגער האָט זיך איבערציינט, אַז פאַר

מעבעל

דיוואַנעס, פּעלצען, נײַ מאַשינען, גאַרדעראָבען א. ז. וו.

צאָהלט די העכסטע פּרייזען

א. ווייצמאַן נאַרוטאָוויטש 19

(דזיעלנאַ)

זיין מעבעל-געשעפט, (פּריוואַט-וואוינונג שענקעוויטשאַ 29) ווי מיר זיין שטענדיג פאַראַן. געניצטע מעבעל שוין נאָכט צוטשאַנד צו פערקויפען 1374

רעמעשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען!

בזשעזשינער 11, טעל. 37-63

אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן-קר.	4—3
ד"ר קערשנער	קינדער-קראַנקהייטען	12—9 5.30—4
ד"ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	12—10 6.30—5
ד"ר לוביטש	הויט-און געשלעכט קר.	2—12
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גײַסטיגע קר.	3—1
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	2—12.30
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה.	$2^{1}/_{2}$—1
ד"ר בערגסאָן	פרויען און געבורטס-הילף	4—3

פּסיכאָ-טעראַפּיע, שפּר ך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. ז. וו. פּאָקען-שטעלע, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג איינשפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אוריי, פלעגמאַ און בלוט. 2120

אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.

בײַ דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען אַ

דענטיסטישער קאַבינעט

עס נעהמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-ערצט	9 ביז 8 נ"מ.
ד"ר לאָזשינסקאַ סטאַראָפּאָלסקאַ	צאָהן-ערצט	7.30—3

קינסטליכע ציינער, קראָנען, פּאָמבעס א. ז. וו.

די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

רעמעשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט

זגיערסקאַ 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	3-2 11-10 $7^{1}/_{2}$—$6^{1}/_{2}$
ד"ר רוזשאַנער	הויט-און געשלעכט-קר.	11—10 2—1
ד"ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	8-7 2-1
ד"ר יוסטמאַן	נערווען-קראַנקהייטען	2—12
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	5-4 12-10
ד"ר פּאַפּיערני	פרויען-און געבורטס-הילף	6-5 1-$11^{1}/_{2}$
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייטן	2-1.ז 4-3
ד"ר ווײַנבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	7-$5^{1}/_{2}$ 1-11
ד"ר סטופּעל	רענטגען	12-10 6-4
ל. פּרוסאַק	צאָהן-ערצט	10—2
נ. ראָזעס	צאָהן-ערצט	7—4

צאָהן-פּלאָמבירונג, בעלייכטונגען, קראָנען, פּלאָמבען, א אז. וו.

בײַ דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען

רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פּסר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. א קורס פאַר שטאַמלער.

אימפּונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכם.

די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.

וויזיט אין דער שטאָט.

אַנאָנסען-פּרייזן: פאַר'ן טעקסט 15 גראָשען, פרייטאָג 20 גראָשען, אין טעקסט 20 גר. פרייטאָג 30 גראָשען. נאָכ'ן טעקסט 10 גר. פרייטאָג 15 גראָשען. — פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצ. טייערער. אויבער דער שטאָט — 50 פּראָצ. טייערער. —

פאַר אַ מילימעטער שורה

אַבאָנאַמענטס-פּרייזן: אין לאָדז: א חודש — 4.00 זלאָטעס. אויף דער פּראָווינץ: א חודש — 6 זלאָטעס. און אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער. — פאַר'ן אינהאַלט און טערמין פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע נישט פאַראַנטוואָרטליך. די טערמינפאַרשיעבונג איז אָפּען בײַ טאָג און בײַ נאַכט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat”, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk.: „Najer Folksblat”, Piotrkowska 21.